

SPRAWOZDANIE

**z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
Dzielnicy Bielany
m. st. Warszawy
za rok 2005**

Warszawa, marzec 2006.

Spis treści

- I. WSTĘP – INFORMACJA O DZIELNICY BIELANY**
 - 1. Położenie dzielnicy
 - 2. Struktura demograficzna dzielnicy
- II. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ**
- III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OPS**
 - 1. Komórki organizacyjne Ośrodka
 - 2. Struktura zatrudnienia
- IV. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU**
 - 1. Wydatki bieżące
 - 2. Dochody
- V. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**
 - 1. Struktura świadczeniobiorców
 - 2. Powody udzielania świadczeń
 - 3. Rodzaje pomocy materialnej
 - 4. Pomoc pozamaterialna
- VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE**
- VII. POMOC USŁUGOWA.**
 - 1. Usługi opiekuńcze – zadania własne
 - 2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadania zlecone
- VIII. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ LOKALNYCH PROGRAMÓW**
 - 1. Program Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Bielany na 2005 rok
 - 2. Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym
 - 3. Program Wolontariat
- IX. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW WSPARCIA PROWADZONYCH PRZEZ OPS**
 - 1. Środowiskowe Domy Samopomocy
 - 2. Ośrodki Wsparcia dla Seniorów
 - 3. Klub Młodzieżowy „Chomik”
- X. DZIAŁALNOŚĆ KLUBU PRACY**
- XI. INNA DZIAŁALNOŚĆ**
 - 1. Działania o charakterze lokalnym podejmowane przez OPS na rzecz społeczności Bielan
 - 2. Grupy wsparcia
- XII. PODSUMOWANIE**
 - 1. Wnioski i plany

I. WSTĘP - INFORMACJA O DZIELNICY BIELANY

1. POŁOŻENIE DZIELNICY

Dzielnica Bielany m.st. Warszawy położona jest w północnej części Warszawy i zajmuje obszar 3 234 ha tj. ponad 6% powierzchni Warszawy. Znaczna część terenu Dzielnicy to obszary zieleni, które stanowią 28% jej powierzchni. Charakterystycznymi elementami bielańskiego krajobrazu są m.in. Las Młociński a także Lasek Bielański o pow. 130 ha, stanowiący miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Warszawy. Na terenie Dzielnicy znajdują się ośrodki naukowo - dydaktyczne takie jak Akademia Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Papieski Wydział Teologiczny, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Instytut Sportu, Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Psychologii.

Ok. 30% powierzchni Dzielnicy stanowią tereny osiedlowe. Najważniejsze rejony Dzielnicy to: Bielany Centralne, Wrzeciono, Wawrzyszew, Chomiczówka, Piaski, Ruda, Marymont, Słodowiec, Młociny, Placówka, Radiowo, Wólka Węglowa.

2. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA DZIELNICY

Bielany zamieszkuje 132 813 osób, z czego 129 777 to stali mieszkańcy Dzielnicy, natomiast 3 036 osób posiada na terenie Bielan meldunek czasowy. Ludność Bielan stanowi ok. 8% ludności m.st. Warszawy. W podziale mieszkańców Dzielnicy wg. wieku, dzieci (od 0 do 18 roku życia) stanowią ok. 16% ogółu liczby mieszkańców, osoby w wieku produkcyjnym (pow. 18 roku życia) stanowią ok. 63%, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią ok. 21% ogólnej liczby mieszkańców. Wśród osób zamieszkujących Bielany przeważają kobiety, które stanowią ok. 54% ogółu mieszkańców Dzielnicy co związane jest ze statystycznie dłuższym okresem życia kobiet niż mężczyzn. Z danych statystycznych wynika, że Bielany są dzielnicą stosunkowo młodą, bowiem osoby w wieku produkcyjnym stanowią ponad 60% ogółu mieszkańców. Liczba dzieci w poszczególnych przedziałach wiekowych rozkłada się równomiernie. Poniżej przedstawiono tabele zawierające, uzyskane z Działu Ewidencji Ludności Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich, dane statystyczne dotyczące struktury ludności zamieszkującej na terenie Dzielnicy Bielany.

Struktura mieszkańców Dzielnicy Bielany wg. płci (stan na 31.12.2005r)

	Liczba mieszkańców	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
Pobyt stały	129 777	70 707	59 070
Pobyt czasowy	3 036	1 653	1 383
Razem	132 813	72 360	60 453

Struktura mieszkańców Dzielnicy Bielany wg. wieku (stan na 31.12.2005r)

	Liczba dzieci (0-18 lat)	Liczba osób w wieku produkcyjnym (powyżej 18 roku życia)	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety pow. 60 lat mężczyźni pow. 65 lat)
Pobyt stały	20 228	82 082	27 467
Pobyt czasowy	625	2 293	118
Razem	20 853	84 375	27 585

Dzieci- podział wg. wieku (stan na 31.12.2005r)

	Liczba dzieci w wieku od 0 do 6 lat	Liczba dzieci w wieku od 7 do 12 lat	Liczba dzieci w wieku od 13 do 18 lat
Pobyt stały	6 964	5 940	7 324
Pobyt czasowy	102	137	386
Razem	7 066	6 077	7 710

Powyższe dane są danymi ewidencyjnymi, tak więc dotyczą wyłącznie osób zameldowanych na terenie Bielan. Niemniej jednak dane te znajdują potwierdzenie w danych zebranych podczas ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego, który miał miejsce w 2002r. Z uwagi na fakt, iż oficjalnie zgłoszona liczba mieszkańców w roku 2002 w porównaniu z rokiem 2005 nie uległa większej zmianie (w ciągu ostatnich 3 lat zmniejszyła się o niecałe 4tys.) uzasadnionym wydaje się twierdzenie, iż dane zebrane podczas ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego również nie uległy większej dezaktualizacji.

Z danych statystycznych uzyskanych podczas w/w Spisu wynika, że mieszkańcy Bielan tworzą ok. 62 tys. gospodarstw domowych z czego ok. 37% (tj. ok. 23tys.) gospodarstw to gospodarstwa jednoosobowe, a pozostałe 63% (ok.39tys.) to gospodarstwa dwu i więcej osobowe. Wśród gospodarstw dwu i więcej osobowych ok. 44% (tj. ok.17tys.) stanowią gospodarstwa dwuosobowe. Pozostałe 56% (tj. ok. 22tys.) to gospodarstwa trzy i więcej osobowe. Wśród wszystkich gospodarstw domowych nieco poniżej 30% (ok. 19tys.) stanowią gospodarstwa z dziećmi. Pozostaje w nich ok. 27tys. dzieci do 24 roku życia będących na utrzymaniu rodziców lub opiekunów. Przeciętna liczba przebywających w w/w rodzinach dzieci wynosi 1,45. Najwięcej rodzin z dziećmi stanowią małżeństwa (ok. 67% wszystkich rodzin z dziećmi). Jedynie 2% rodzin z dziećmi tworzą partnerzy żyjący w związku nieformalnym. Natomiast ok. 1/3 wszystkich gospodarstw z dziećmi stanowią rodziny niepełne (tj. niecałe 6tys.), przy czym 10 % rodzin niepełnych stanowią samotni ojcowie, natomiast 90% to samotne matki.

II. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r Nr 64 poz. 593 z późn.)
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Nr 228, poz.2255 z późn. zm.)
3. ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. z 2005r Nr 86 poz.732 z późn. zm.)
4. ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2002 N 147 poz. 1231 z późn. zm)
5. ustawy z dnia 24 kwietnia 1997r o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2003 Nr. 2004 poz.198 z późn. zm.)
6. ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r Nr 180 poz. 1493)
7. ustawy z dnia 19.08.1994 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z dnia 20 października 1994 z późn.zm.)
8. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2003r Nr 96 poz.873)

Najważniejsze z realizowanych zadań:

I. Zadania realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

- Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń
- Praca socjalna
- Poradnictwo specjalistyczne
- Prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej w tym prowadzenie ośrodków wsparcia o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających wsparcia
- Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej
- Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych
- Rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb – realizacja lokalnych programów z zakresu pomocy społecznej na rzecz ograniczania i rozwiązywania występujących problemów społecznych

II. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu

- Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego
- Specjalistyczna pomoc psychologiczno-terapeutyczna dla członków rodzin z problemem alkoholowym
- Działania profilaktyczne w szkołach - zakup programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli
- Ograniczanie rozmiaru ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży przez organizację czasu wolnego
- Wyjazdy letnie i śródroczne o charakterze profilaktycznym
- Dofinansowanie lokalnych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia
- Badania i sondaże
- Opracowywanie lokalnego programu profilaktyki uzależnień oraz bieżący nadzór na realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykonywanych na terenie Dzielnicy

III. Zadania realizowane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej

- Prowadzenie postępowań dotyczących świadczeń rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej
- Wypłata przyznanych świadczeń

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OPS

1. KOMÓRKI ORGANIZACYJNE OŚRODKA

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Ośrodka określa regulamin organizacyjny. Komórkami organizacyjnymi Ośrodka są:

1. Dział Pomocy Środowiskowej, ul. Przybyszewskiego 80/82, w tym:
 - a. Zespół Pomocy Środowiskowej Nr I
 - b. Zespół Pomocy Środowiskowej Nr II
 - c. Zespół Pomocy Środowiskowej Nr III
 - d. Zespół ds. Usług
2. Dział Świadczeń, ul. Przybyszewskiego 80/82
3. Dział Świadczeń Rodzinnych i Zaliczki Alimentacyjnej, ul. Przybyszewskiego 80/82
4. Dział Pomocy Specjalistycznej, ul. Przybyszewskiego 80/82
 - a. Zespół ds. Niepełnosprawnych
 - b. Zespół ds. Rodziny
 - c. Zespół ds. Bezrobocia – Klub Pracy – ul. Kleczewska 56

5. Dział ds. Uzależnień, ul. Grębałowska 14
6. Dział Finansowo-Księgowy, ul. Przybyszewskiego 80/82
7. Dział Administracyjny, ul. Przybyszewskiego 80/82
8. Ośrodki Wsparcia
 - a. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Grębałowska 14
 - b. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 ul. Grębałowska 14
 - c. Ośrodek Wsparcia Dla Seniorów Nr 1 wraz z Klubem Seniora, Al. Zjednoczenia 13
 - d. Ośrodek Wsparcia Dla Seniorów Nr 2 wraz z Klubem Seniora, ul. Wrzeciono 5a
 - e. Klub Młodzieżowy „Chomik”, ul. Bogusławskiego 6a
9. Samodzielne stanowisko ds. Realizacji Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym – ul. Schroegera 82
10. Samodzielne stanowisko inspektora ds. BHP – ul. Przybyszewskiego 80/82

Ośrodek posiada również lokal w budynku przy ul. Kasprowicza 53, w którym wydawane są posiłki dla klientów OPS

2. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

		LICZBA OSÓB	LICZBA ETATÓW
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ -OGÓLEM		127	125,5
z tego:			
	Dyrektor	1	1
	zastępca dyrektora	1	1
	starszy specjalista pracy socjalnej	3	3
	specjalista pracy socjalnej	25	24,5
	starszy pracownik socjalny	8	8
	pracownik socjalny	13	13
	Konsultant	3	3
	koordynator ds. komputeryzacji	1	1
	pozostali pracownicy	46	45,5
OŚRODKI WSPARCIA			
z tego:			
	środowiskowy dom samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo	12	12
	środowiskowy dom samopomocy dla osób chorych psychicznie	5	5
	ośrodki wsparcia dla seniorów	9	8,5

IV. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU

1. WYDATKI BIEŻĄCE

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
729 545 zł	720 702 zł	98,79 %

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
726 800 zł	717 957 zł,	98,78 %

Wydatki w tym rozdziale dotyczyły realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wydatkowano:

- 183 095 zł - na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń dla osób zatrudnionych w świetlicach, punkcie informacyjno-konsultacyjnym, warsztatach umiejętności wychowawczych,
- 37 970 zł - na diety dla członków Dzielnicowego Zespołu Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 496 892 zł - na wydatki rzeczowe

Rozdział 85195 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 745 zł	2 745 zł,	100,00 %

Wydatki w tym rozdziale dotyczyły kosztów przeprowadzania wywiadów przez pracowników OPS w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryteria dochodowe, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
25 146 633 zł	24 448 903 zł	97,23 %

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 525 962 zł	1 524 269 zł	99,89 %

Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania dwóch Środowiskowych Domów Samopomocy (dla osób upośledzonych umysłowo oraz dla osób chorych psychicznie) oraz dwóch Ośrodków Wsparcia dla Seniorów.

Wydatkowano:

- 1 138 121 zł na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników ośrodków
- 386 148 zł na wydatki rzeczowe, z czego finansowano między innymi: zakup materiałów i wyposażenia (m.in. meble i materiały biurowe), zakup energii, zakup usług remontowych, zakup usług pozostałych (opłaty pocztowe, telefoniczne, szkolenia, wywóz nieczystości, czyszcze), zakup żywności, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
9 119 790 zł	8 466 714 zł	92,84 %

Wydatki w /w rozdziale przeznaczone były na:

- 7 988 484 zł –wypłatę świadczeń, w tym:
 - 7 395 777 zł –na wypłatę świadczeń rodzinnych
 - 477 210 zł –na wypłatę zaliczki alimentacyjnej
 - 115 497 zł – na składki na ubezpieczenie społeczne.
- 478.230 zł - obsługę świadczeń w tym:
 - 360 577 zł - wynagrodzenia i pochodne
 - 117 653 zł. - wydatki rzeczowe

W związku z licznymi zmianami do ustawy o świadczeniach rodzinnych jakie miały miejsce w ciągu roku 2005 trudno było przewidzieć wysokość wydatków przeznaczonych na wypłatę świadczeń co miało wpływ na niepełne wykorzystanie środków.

Do najważniejszych zmian mających wpływ na w/w sytuację zaliczyć można:

- wprowadzenie nowego świadczenia jakim jest zaliczka alimentacyjna
- zawężenie grona osób mogących ubiegać się o zasiłek rodzinny oraz dodatek z tytułu samotnego wychowywania
- przejmowanie realizacji ustawy od innych podmiotów

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
112 026 zł	111 924 zł,	99,91 %

W/w środki przeznaczono na opłacenie składek za ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
6 738 724 zł	6 728 035 zł	99,84 %

W ramach tego rozdziału wydatkowane były środki na świadczenia społeczne z tytułu realizacji zadań własnych oraz zleconych.

W ramach **zadań własnych** wydatkowano kwotę 5 305 855zł, w tym:

- 2 856 448 zł - zasiłki celowe
- 1 501 417 zł - żywienie w stołówkach i barach
- 899 058 zł - zasiłki okresowe
- 48 932 zł - sprawienie pogrzebu

W ramach **zadań zleconych** wydatkowano kwotę 1 422 180 zł przeznaczoną na zasiłki stałe.

Rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
6 194 163 zł	6 168 464 zł,	99,59 %

W w/w rozdziale wydatkowano:

- 5 035 357 zł - wynagrodzenia wraz z pochodnymi
- 1 133 107 zł - wydatki rzeczowe, w tym m.in. na: zakup materiałów i wyposażenia (m.in. meble i materiały biurowe, środki czystości, druki, paliwo), zakup energii, zakup usług remontowych, zakup usług pozostałych (opłaty porto od zasiłków, opłaty pocztowe, telefoniczne, szkolenia, wywóz nieczystości, czynsz, nadzór nad oprogramowaniem komputerowym, wpłaty na PEFRON, podróże służbowe, a także odpisy na ZFSS.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 405 968 zł	1 399 497 zł	99,54 %

W ramach zadań własnych na usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 1.163.968,- zł.

W ramach zadań zleconych na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 235.529,- zł.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
50 000 zł	50 000 zł	100,00 %

Wydatkowane w ramach tego rozdziału środki w kwocie 50.000,- zł przeznaczone zostały na realizację „ Rządowego programu „Posilek dla potrzebujących” w ramach którego zapewniono posiłki dla 321 osób.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
430 686 zł	331 126 zł	76,88 %

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
430 686 zł	331 126 zł	76,88 %

Na wydatkowaną kwotę składały się:

- wydatki związane z **realizacją projektu** w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich „ Program integracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,„ współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
356 106 zł	270 872 zł	76,06 %
w tym:		
środki unijne 332 085 zł	246 851 zł,	74,33. %
wkład własny 24 021 zł	24 021 zł	100,00%

Wykonanie planu wydatków w 74,33% było wynikiem miesięcznego opóźnienia w rozpoczęciu realizacji projektu, okazało się również w trakcie roku , że z przyczyn niezależnych od OPS nastąpiło opróżnienie w realizacji szkoleń (brak terminów, okres wakacyjny – firmy szkoleniowe ograniczyły znacznie działalność).

W chwili obecnej Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zatwierdziło nowy kosztorys projektu na rok 2006 powiększony o kwotę niewykorzystanych środków finansowych z 2005 roku.

- wydatki związane z działalnością **Klubu Pracy**

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
74 580 zł	60 254 zł	80,79 %

Wydatki na działalność Klubu Pracy dotyczyły:

- 30 032 zł - koszty utrzymania lokalu
- 8 235 zł - koszty działalności Klubu
- 21 987 zł – koszty rozmów telefonicznych oraz Internetu

Wykonanie planu wydatków w 80,79 % jest spowodowane nie podwyższeniem kosztów wynajmowania lokalu mieszczącego Klub, wykorzystaniem pakietów promocyjnych dotyczących usług telekomunikacyjnych i internetowych, korzystaniem z pomocy wolontariuszy przy prowadzeniu zajęć i warsztatów.

2. DOCHODY

DOCHODY WŁASNE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH I WYDATKI NIMI FINANSOWANE

Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dochody własne na kwotę **358 747 zł** z tego:

- 5 348 zł - z darowizn na rzecz klientów OPS
- 744 zł- z odszkodowań za utracone mienie
- 5 150 zł- z odsetek konta bankowego
- 347 505 zł- z wpływów z usług (dotyczy odpłatności za posiłki, usługi opiekuńcze oraz pobyt w Ośrodkach Wsparcia

Wydatki zrealizowano w kwocie **129 152 zł** z czego:

- 6 553 zł- na zakupy materiałów do terapii zajęciowej dla podopiecznych Ośrodków Wsparcia
- 122 599 zł - na zakup posiłków, usług opiekuńczych

DOCHODY BUDŻETOWE

Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dochody w wysokości **394 644 zł**

Powyższa kwota została w roku 2005 przekazana do dysponenta wyższego stopnia.

V. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. STRUKTURA ŚWIADCZENIOBIORCÓW

Poniżej przedstawiono dane dotyczące osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w odniesieniu do struktury gospodarstw domowych

Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2005r	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	5 252	10 576
o liczbie osób	1	2 599
2	1 124	2 248
3	778	2 334
4	474	1 896
5	178	890
6 i więcej	99	609
Rodziny z dziećmi ogółem	1 413	4 914
o liczbie dzieci	1	687
2	487	1 794
3	160	737
4	54	321
5	13	88
6	7	52
7 i więcej	5	43
Rodziny niepełne ogółem	720	2 068
o liczbie dzieci	1	388
2	234	735
3	79	324
4 i więcej	19	107

Rodziny emerytów i rencistów ogółem		2 381	3 984
o liczbie osób	1	1 396	1 396
	2	592	1 184
	3	237	711
	4 i więcej	156	693

Procentowy udział gospodarstw domowych w zależności od liczby osób w rodzinie

gospodarstwa domowe	% udział w 2005r
1 – osobowe	49,49
2 – osobowe	21,40
3 – osobowe	14,81
4 – osobowe	9,03
5 – osobowe	3,39
6 – osobowe i więcej	1,88

Spośród wszystkich obejmowanych pomocą środowisk niemal połowę stanowiły **jednoosobowe gospodarstwa domowe (49,49%)**, natomiast **ok. 45% stanowiły rodziny emerytów i rencistów**. Wśród obejmowanych pomocą rodzin **ok. 27% stanowiły rodziny z dziećmi**. Spośród wszystkich rodzin z dziećmi ponad połowę (**ok. 52%**) **stanowiły rodziny niepełne**.

2. POWODY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ

Poniżej przedstawiono dane dotyczące osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w odniesieniu do powodów przyznania pomocy

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	2005r	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1 513	2 777
Sieroctwo	7	12
Bezdomność	197	207
Potrzeba ochrony macierzyństwa	64	242
w tym wielodzietność	18	113
Bezrobocie	1 875	4 611
Niepełnosprawność	1 918	3 017
Długotrwała lub ciężka choroba	1 576	2 829
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	2 391	4 746
w tym: rodziny niepełne	609	1 757
rodziny wielodzietne	56	360
Przemoc w rodzinie	155	510
Alkoholizm	249	420
Narkomania	37	60
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Z.K.	44	65
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej	4	9
Trudności w integracji uchodźców	6	11
Zdarzenie losowe	5	11
Sytuacja kryzysowa	84	270
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Jak wynika z powyższego zestawienia najczęstszymi powodami ubiegania się osób lub rodzin o pomoc były: bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (ok. 45% obejmowanych pomocą gospodarstw domowych), niepełnosprawność (ok. 37%), bezrobocie (ok. 36%), długotrwała lub ciężka choroba (ok. 30%) oraz ubóstwo (ok. 29%).

Jak wspomniano wyżej, wśród wszystkich obejmowanych w 2005r pomocą osób i rodzin, niemal połowę stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Jak wynika z analizy sytuacji osób korzystających przede wszystkim z pomocy materialnej, w naturze oraz pomocy usługowej, ok. 18% spośród wszystkich osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe stanowiły **bezradne, starsze, samotne osoby**, które z różnych względów nie mogą liczyć na pomoc rodziny i są zdane wyłącznie na wsparcie ze strony Ośrodka. Spośród w/w grupy osób zdecydowaną większość stanowiły osoby utrzymujące się z własnych świadczeń emerytalno-rentowych. Rozkład procentowy z podziałem na główne źródło utrzymania tej grupy osób przedstawia poniższa tabela.

Osoby starsze, samotne – podział ze względu na źródło utrzymania

%-towy podział osób samotnych ze względu na źródło utrzymania			
emerytura	renta	zas.stały	inne
70%	22%	6%	2%

Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że osoby samotne lub nie utrzymujące ścisłych więzi z rodzinami mają trudności z przewyciężaniem problemów związanych z codziennym życiem. Posiadany przez w/w osoby dochód w wielu wypadkach nie wystarczał na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem mieszkań i zakupem leków. Samotne starsze osoby czuły się często zagubione i osamotnione, miały trudności z samodzielnym zaspokajaniem niezbędnych potrzeb życiowych. Powodowało to konieczność zorganizowania pomocy w miejscu zamieszkania. W tych przypadkach najczęściej świadczona była pomoc w formie usług opiekuńczych oraz gorącego posiłku. Ważną formą pomocy dla tych osób była także pomoc finansowa, możliwość korzystania z dziennego pobytu i posiłków w Ośrodkach Wsparcia dla Seniorów, możliwość korzystania z oferty Klubów Seniora oraz w sytuacjach tego wymagających - kierowanie do domów pomocy społecznej.

Na terenie Dzielnicy Bielany, tak jak w całym kraju, **bezrobocie** jest jednym z ważniejszych problemów społecznych i jest jednym z najczęstszych powodów trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin korzystających ze wsparcia OPS. Z 4 929 mieszkańców Bielany zarejestrowanych w Urzędzie Pracy na dzień 31.12.2005r. klienci OPS stanowili 38%. Pomimo, że stopa bezrobocia w Warszawie i na Bielanych jest zdecydowanie niższa niż stopa bezrobocia w kraju, to na terenie naszej Dzielnicy liczba klientów bezrobotnych korzystających z pomocy OPS w stosunku do 2004r wzrosła o 15%. Niestety tylko 13% osób bezrobotnych –zarejestrowanych w Urzędzie Pracy- pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Pozostałe 87% to osoby bez prawa do zasiłku. Nie oznacza to, że wszystkie z tych osób są pozbawione źródeł dochodu i nie podejmują zatrudnienia. Wiele osób podejmuje prace krótkoterminowe i dorywcze. Problem bezrobocia dotyka często środowisk, w których mamy do czynienia również z innymi dysfunkcjami takimi jak: nadużywanie alkoholu, bezdomność czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Sytuacja osób pozostających bez pracy jest szczególnie trudna, gdy osoby bezrobotne są jedynymi żywicielami rodziny i na ich utrzymaniu pozostają dzieci, a nie ma innych osób, które mogłyby nawet na minimalnym poziomie zapewnić utrzymanie rodziny. Istotne jest również zwrócenie uwagi na psychologiczne konsekwencje pozostawania bez pracy: obniżone poczucie własnej wartości, niska samoocena, brak wiary we własne możliwości i nieumiejętność właściwej autoprezentacji. Dlatego też istotnym wsparciem, w celu przełamania psychologicznych skutków pozostawania bez pracy, jest pomoc oferowana w ramach Klubu Pracy, w tym nabycie umiejętności aktywnego i samodzielnego poszukiwania

zatrudnienia. Istotne jest również bezpłatne udostępnienie narzędzi niezbędnych do poszukiwania pracy. W ramach OPS Bielany realizowany jest także program finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, który jest skierowany do osób pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Osobom bezrobotnym Ośrodek oferuje również wsparcie ze strony pracowników socjalnych, psychologów i specjalistów ds. uzależnień.

Wśród obejmowanych pomocą środowisk znaczącą grupę stanowią także rodziny z dziećmi. Spośród wszystkich obejmowanych pomocą rodzin z dziećmi dość znaczny odsetek stanowiły **rodziny bezradne a także niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.**

Z analizy sytuacji rodzin z dziećmi, objętych przede wszystkim pomocą materialną, w naturze oraz w formie usług, wynika iż ok. połowy rodzin z dziećmi to rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (niewydolne wychowawczo). Niemal 20% z nich objętych jest dozorem kuratora, ok. 30% posiada dochód poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W/w dane przedstawia poniższa tabela.

Sytuacja rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- analiza procentowa

% -towy podział rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ze względu na wybrane kryteria		
Rodziny objęte nadzorem kuratora	Rodziny poniżej kryterium	Rodziny bez własnego dochodu
17%	30%	7%

Jak wynika z powyższej analizy wśród wszystkich obejmowanych wsparciem rodzin z dziećmi aż połowę stanowiły rodziny wymagające wsparcia nie tylko w sferze materialnej ale również a może przede wszystkim, wymagające wsparcia w zakresie opieki i wychowania dzieci. Jak wynika z doświadczeń w pracy z tą grupą rodzin, rodzicom często brakuje podstawowych umiejętności wychowawczych dlatego poza wsparciem materialnym z w/w rodzinami prowadzona jest szeroka praca socjalna, w ramach której istotnym wsparciem są różnego rodzaju placówki opiekuńczo-wychowawcze czy świetlice jak również instytucje i organizacje świadczące pomoc psychologiczną zarówno wobec dzieci jak i rodziców.

W roku 2005 z pomocy tut. Ośrodka korzystało 6 rodzin **uchodźców**, w tym z pomocy materialnej korzystały 2 rodziny uchodźców (1 Pakistańczyk oraz 1 Egipcjanin, prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z Polką).

Od lutego 2005 roku na terenie Dzielnicy funkcjonuje Ośrodek dla Uchodźców prowadzony przez Urząd ds. Repatriacji i Cudzoziemców (URiC). W Ośrodku tym zamieszkuje około 400 osób (w tym około 200 osób poniżej 15 roku życia) narodowości Czecheńskiej, oczekujących na wydanie decyzji w sprawie przyznania statusu uchodźcy. Osoby te otrzymują pomoc na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Głównym problemem tej grupy osób jest brak mieszkania, a także problem ze znalezieniem pracy i nauką języka polskiego. Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje w tym zakresie z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia, Wydziałem Zasobów Lokalowych Dzielnicy, Polską Akcją Humanitarną, która prowadzi Klub Pracy dla cudzoziemców oraz bezpłatne kursy nauki języka polskiego.

W/w osoby i rodziny w 2005r nie korzystały z pomocy materialnej tut. OPS, z uwagi na to, iż były objęte pomocą ze strony URiC. Należy się jednak spodziewać, że w 2006 roku osoby przebywające w Ośrodku dla Uchodźców będą sukcesywnie otrzymywały decyzje regulujące ich pobyt w Polsce tj. status uchodźcy, zgodę na pobyt tolerowany, lub decyzje deportacyjne. Osoby, które otrzymają zgodę na pobyt tolerowany i zamieszkają na Bielanych będą mogły korzystać z systemu pomocy społecznej na ogólnych zasadach. Może stanowić to duże i nowe zadanie dla Ośrodka.

Niewątpliwie jednym z ważniejszych i szczególnie trudnych z uwagi na specyfikę jest również problem **bezdomności**. W 2005 z pomocy tut. Ośrodka korzystało 197 osób i rodzin, w których najważniejszą z dysfunkcji była bezdomność. Z grupy tej 96 osób skorzystało tylko z poradnictwa, pozostałe osoby również z pomocy materialnej.

Osoby bezdomne na terenie Bielan przebywały przede wszystkim w placówce dla osób bezdomnych tj. Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar-Markot przy ul. Rudnickiego 1a. Jest to placówka przeznaczona przede wszystkim dla chorych mężczyzn. Na koniec 2005r przebywało w niej 66 osób, z których jedynie 10% stanowiły osoby posiadające ostatnie stałe miejsce zamieszkania na Bielanach. Pozostałe osoby posiadały ostatnie stałe miejsce zameldowania w innych dzielnicach Warszawy lub innych miejscowościach na terenie całego kraju. Dwie osoby posiadały obywatelstwo litewskie. Placówka zapewnia mieszkańcom wyżywienie, opiekę pielęgniarską, pomoc w wykonywaniu niezbędnych czynności dnia codziennego, oraz wsparcie pracownika socjalnego.

Spośród obecnych mieszkańców placówki 7 osób oczekuje na skierowanie do DPS natomiast 4 osoby oczekują na przydział lokalu socjalnego. Ponadto, sukcesywnie planuje się przygotowywanie kolejnych dokumentów dot. zapewnienie miejsca, osobom tego wymagającym, w domu pomocy społecznej.

Poza w/w placówką, na terenie Dzielnicy osoby bezdomne przebywały najczęściej w takich miejscach jak działki, pustostany, klatki schodowe, śmietniki, barakowóz. Z reguły osoby te mimo motywowania ze strony pracowników socjalnych, Policji czy też Straży Miejskiej, nie wyrażały zgody na pobyt w placówkach dla osób bezdomnych. Osoby bezdomne korzystały między innymi z pomocy finansowej, pomocy w naturze, w uzyskaniu dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, pomocy w ustaleniu stopnia niepełnosprawności, podjęcia leczenia odwykowego, pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia oraz uzyskaniu prawa do lokalu mieszkalnego. Ponadto uzyskiwały informacje odnośnie instytucji i organizacji świadczących pomoc na rzecz osób bezdomnych, w tym adresy jadłodajni, łaźni czy też punktów pomocy medycznej. Wiele z osób bezdomnych korzystało z pomocy Ośrodka jednorazowo bądź sporadycznie, co związane było między innymi z prowadzonym przez te osoby „wędrównym trybem życia” jak również niechęcią do wywiązywania się z jakichkolwiek wymagań stawianych przez pracownika socjalnego.

3. RODZAJE POMOCY MATERIALNEJ

W ramach ustawy o pomocy społecznej, osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej udzielano między innymi pomocy w formie finansowej, w naturze (w formie gorącego posiłku) oraz usługowej.

W 2005r w sprawach świadczeń z pomocy społecznej wydano **21 695 decyzji administracyjnych**, w tym, oprócz pozytywnych,:

- 2 504 zmieniających,
- 78 uchylających,
- 73 umarzających postępowanie,
- 57 odmawiających udzielenia pomocy

POMOC FINANSOWA

Zasilki okresowe *

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
zasilki okresowe- ogółem	761	3 363	898 416	708	1 741
w tym: środki własne	x	x	597 416	x	x
dotacja	x	x	301 000	x	x
przyznane z powodu:					
bezrobocia	534	1 985	559 581	495	1 323
długotrwałej choroby	238	835	228 793	229	538
niepełnosprawności	114	444	86 561	110	270
możliwości nabycia uprawnień z innych systemów	31	99	23 481	30	60

*dane statystyczne nie uwzględniające świadczeń refundowanych

W 2005r pomocą w formie zasiłków okresowych objęto 708 gospodarstw domowych. **Średnio** na jedną rodzinę wydatkowano kwotę **1 269zł**

Zasilki celowe*

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	5	6	2 800	5	11
inne zasilki celowe i w naturze- ogółem	3 182	x	2 849 284	2 748	5 717
w tym: zasilki celowe specjalne	1 368	3226	793 047	1 251	2 912

*dane statystyczne nie uwzględniające świadczeń refundowanych

W 2005r pomocą w formie zasiłków celowych objęto 2 748 gospodarstw domowych, w tym 1 251 gospodarstw domowych korzystało z zasiłków celowych specjalnych.

Średnio na jedną rodzinę wydatkowano kwotę **1 038zł**, w tym za zasilki celowe specjalne średnio na jedną rodzinę wydatkowano kwotę **634zł**

Poniższa tabela przedstawia analizę przyznanych świadczeń z uwzględnieniem celu pomocy.

Zasilki celowe – analiza z uwzględnieniem celów przyznania pomocy

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano pomoc	Kwota świadczeń
Zdarzenia losowe	5	2 800zł
Zasilki celowe	3182	2 849 284zł

w tym przyznane między innymi na:		
- czynsz	980	597 247zł
- energię	1 243	314 641zł
- gaz	625	74 675zł
- opał	57	28 543zł
- drobne remonty i naprawy	64	24 453zł
- zakup sprzętu gosp. domowego	3	1 550zł
- na bieżące utrzymanie	1 004	242 787zł
- żywność	1 910	724 835zł
- odzież i obuwie	1 128	160 724zł
- bieliznę pościelową	74	6 863
-środki czystości	979	98 276zł
-zakup biletów	71	8 946zł
-wYROBIENIE DOWODU OSOBISTEGO I ZDJĘĆ	106	4 679zł
- leki i leczenie	949	251 348zł
- opłatę za żłobek i przedszkole	76	33 101zł
- opłatę kursów komputerowych i doszkalających	4	1 270zł
- art. szkolne	437	90 058zł
- kolonie i obozy , wypoczynek letni i zimowy	286	147 996zł
- obozy i turnusy rehabilitacyjne	63	34 601zł

Przyznając **zasiłki celowe** starano się zabezpieczyć najważniejsze potrzeby życiowe klientów takie jak zakup żywności, odzieży czy leków. Szczególną wagę przywiązywano także do zabezpieczenia rodzin w zakresie świadczeń mieszkaniowych oraz pomoc skierowaną do dzieci (zasiłki celowe na zakup art. szkolnych czy pomoc w opłaceniu wypoczynku letniego) oraz osoby niepełnosprawne (pomoc w opłaceniu turnusu rehabilitacyjnego dla 63 osób, w tym dla 19 opiekunów osób niepełnosprawnych). Za najważniejsze uznawano potrzeby osób i rodzin o dochodach poniżej kryterium ustawowego. I tak ok.72 % środków wydatkowanych na zasiłki celowe skierowano do osób znajdujących się w najtrudniejszych sytuacjach życiowych a ok. 28% do osób i rodzin posiadających dochód powyżej kryterium dochodowego.

Zasiłki stale*

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stale - ogółem	437	4 377	1 420 838	434	536
w tym dla osób: samotnie gospodarujących	377	3 798	1 322 791	377	377
Pozostających w rodzinie	70	579	98 047	67	171

*dane statystyczne nie uwzględniające świadczeń refundowanych

W 2005 roku pomocą w formie zasiłków stałych objęto 437 osób pozostających w 434 gospodarstwach domowych. Średnia miesięczna wysokość zasiłku wynosiła 324,61zł

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (na podstawie ustawy z dn. 27.08.2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych art.66 ust.1)*

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców, za których opłacana jest składka zdrowotna	Liczba należnych składek	Kwota należnych składek
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu	345	3 365	98 051

*dane statystyczne nie uwzględniające świadczeń refundowanych

W roku 2005 składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacano (nie uwzględniając świadczeń rodzinnych opisanych w odrębnym rozdziale) za 345 osób pobierających świadczenie w formie zasiłku stałego oraz niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu. Oznacza to, iż ok. 80% osób otrzymujących zasiłek stały nie miało żadnych innych możliwości uzyskania uprawnień do świadczeń zdrowotnych, natomiast ok. 20% osób posiadało takie uprawnienia. Osoby podlegające ubezpieczeniu z innego tytułu niż zasiłek stały ubezpieczane były przez jednego z członków rodziny.

Średni koszt jednej składki w 2005r wynosił **29,14zł.**

POSILKI

Posiłki*

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Posiłki - ogółem	1 679	293 426	1 552 902	1 317	2 887
w tym dla : dzieci	867	102 611	408 823	567	1 901

*dane statystyczne nie uwzględniające świadczeń refundowanych

W 2005r pomocą w formie gorącego posiłku objęto 1679 osób pozostających w 1317 gospodarstwach domowych. Średni koszt jednego posiłku (uwzględniając odpłatność) wyniósł ogółem 5,29zł. W tym w/w pomocą objęto 867 dzieci pozostających w 567 rodzinach. Średni koszt posiłków skierowanych do dzieci wyniósł 3,98zł.

Posiłki realizowane były w 8 placówkach, w tym w: stołówce OPS ul. Kasprowicza 53, Ośrodku Wsparcia Dla Seniorów Nr 1, Ośrodku Wsparcia Dla Seniorów Nr 2, Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 1, Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 2, Barze Malwa, Barze Marymont, Barze Sady.

Obiady dla dzieci w wieku szkolnym realizowane były w 61 placówkach (także poza terenem Bielany) tj.

- 25 Szkołach Podstawowych
- 20 Gimnazjach
- 16 Szkołach Ponadpodstawowych

POGRZEBY

Pogrzeby*

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Sprawienie pogrzebu-ogółem	20	20	48 932	20	21
w tym : osobom bezdomnym	4	4	9 418	4	4

*dane statystyczne nie uwzględniające świadczeń refundowanych

W 2005r sprawiono 20 pogrzebów a średni koszt jednego pogrzebu wyniósł **2 447zł**

4. POMOC POZAMATERIALNA

W 2005r poza pomocą materialną osobom pozostającym w trudnej sytuacji udzielano również wsparcia w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa specjalistycznego.

Rodzaj pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Praca socjalna	5 252	10 576
Poradnictwo specjalistyczne	1 438	3 281

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielano wsparcia:

- Psychologicznego:
 - w zakresie problemów rodzinnych (w tym przemocy domowej) - 287 rodzin
 - problemów osób niepełnosprawnych - 10 rodzin
 - uzależnień - 171 rodzin
 - doradztwa zawodowego - 312 rodzin
- Poradnictwa prawnego - 513 rodzin
- Poradnictwa psychiatrycznego - 177 rodzin

Działalność OPS w zakresie pomocy specjalistycznej polegała przede wszystkim na pomocy psychologicznej oraz zintensyfikowanej pracy socjalnej prowadzonej z osobami i rodzinami pozostającymi w szczególnie trudnych sytuacjach życiowych. W ramach wyżej wymienionych działań dokonywano pogłębionej diagnozy, udzielano porad psychologicznych, prawnych a także podejmowano działania w ramach współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej. Inicjowano również działania samopomocowe.

W/w pomoc była ukierunkowana przede wszystkim na:

- zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania dzieci w rodzinach niewydolnych wychowawczo,
- ograniczenie zjawiska przemocy domowej,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, w tym zapewnienie godnych warunków życia osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- ograniczenie negatywnych skutków nadużywania alkoholu
- przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

Działania na rzecz dziecka i rodziny.

Wszystkie rodziny z dziećmi rozpoznawane przez pracowników Ośrodka otoczone SA szczególną troską. W 2005r z **82 rodzinami**, w których stwierdzono sytuację zagrażającą dobru dzieci prowadzono intensywną i systematyczną pracę socjalną.

W ramach podejmowanych działań przeprowadzono diagnozę i ocenę potrzeb dziecka i rodziny, udzielano wszechstronnej pomocy rodzinie naturalnej, tak aby zapobiec umieszczeniu dziecka w placówce całodobowej. W celu zapewnienia właściwej opieki w godzinach popołudniowych kierowano dzieci do świetlic środowiskowych działających na terenie Dzielnicy Bielany. We współpracy z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami sądowymi prowadzono aktywną pracę z rodzinami, mającą na celu zaspokojenie potrzeb dziecka w rodzinie, kształtowanie właściwych metod wychowawczych, stworzenie odpowiednich warunków higienicznych i socjalnych.

W ramach współpracy z XI Wydziałem Sądu Rodzinnego i Nieletnich. sprawy rodzin, w których opieka nad dziećmi była sprawowana nieprawidłowo i zagrażała ich dobru konsultowano z kuratorami. Skierowano 10 wniosków o wgląd w wychowanie dzieci, z czego 6 spraw zakończonych zostało postanowieniem o ustanowieniu w rodzinie nadzoru kuratora.

Działania na rzecz osób doświadczających przemocy domowej.

W roku 2005 prowadzono ogółem **155** spraw dotyczących przemocy domowej.

Informacje dotyczące przemocy domowej uzyskiwano z policji w ramach tzw. „Niebieskiej karty”, z Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego, od pracowników socjalnych oraz od innych osób i instytucji.

We wszystkich sprawach dotyczących przemocy zgłoszonych do OPS psycholog z pracownikiem socjalnym nawiązali kontakt rodziną. Zależnie od potrzeb, oczekiwań i motywacji klienta do podjęcia działań, praca z rodziną polegała na motywowaniu do przyjęcia specjalistycznej pomocy i informowaniu o możliwościach jej uzyskania. Gdy klient lub rodzina wyrażali gotowość współpracy ze specjalistą OPS podejmowane były działania długofalowe, polegające na wsparciu i poradnictwie psychologicznym oraz nawiązywaniu kontaktu z różnymi instytucjami udzielającymi pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej, gdzie może zostać udzielona pomoc adekwatna do potrzeb klienta, np. uzyskanie schronienia, podjęcia terapii, udziału w grupach wsparcia itp.

W ramach podjętych interwencji między innymi:

- w 4 przypadkach udzielono pomocy w pozyskaniu miejsca w schronisku dla ofiar przemocy,
- do udziału w grupach wsparcia skierowano 43 osoby.
- 8 osób skierowano na konsultacje do specjalisty ds. uzależnień.
- prowadzono mediacje w sytuacjach konfliktu.

Psycholodzy zajmujący się udzielaniem pomocy osobom doświadczającym przemocy podejmowali również działania skierowane do sprawców przemocy. Na kontakt z psychologiem (Poradnia Odwykowa, PIK, psycholog OPS) wyraziło zgodę 63 sprawców przemocy domowej.

Większość spraw dotyczących przemocy domowej (tj. 110) miała związek z nadużywaniem alkoholu.

Psycholodzy Zespołu ds. Rodziny współdziałali w tworzeniu grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy. Grupa działa w ramach OPS na ul. Kleczewskiej i jest prowadzona przez doświadczonych psychoterapeutów.

Działania na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym.

W 2005r psycholog specjalista ds. uzależnień podejmował współpracę (diagnoza, motywowanie, wsparcie psychologiczne) ze 150 osobami z problemem własnego picia. W tej grupie

u 108 osób rozpoznano zespół uzależnienia od alkoholu, 15 osób piło szkodliwie, 5 osób nadużywało alkoholu, natomiast 22 osoby wymagają dalszej obserwacji.

Problem alkoholowy wymaga długotrwałych działań, dlatego w roku 2005 kontynuowano pracę z **64** osobami, których sytuacja została rozpoznana w latach ubiegłych. Z **28** osobami wznowiono pracę po przynajmniej rocznej przerwie.

Do placówek leczenia odwykowego skierowano **104** osoby (Poradnie w W-wie przy ul. Kochanowskiego, ul. Czumy, ul. Jagiellońska). Około **15%** skierowanych ukończyło lub systematycznie realizuje zadania terapeutyczne. Wielu klientom zalecane było uczestnictwo w zajęciach Klubu „STEFAN” Bielańskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich – jako budowanie nowego trzeźwego środowiska. Osoby pijące szkodliwie, z dużymi zmianami organicznymi i niską motywacją, były kierowane do grupy edukacyjno-motywacyjnej w Klubie, która działała od IV do XII.2005 r. Zgłosiło się **14** osób. **10** osób skierowano do PZP.

Kolejną grupą klientów specjalisty ds. uzależnień, były rodziny osób uzależnionych. Psycholog pracował z **18** osobami. Osoby te były kierowane na terapię współuzależnionych i programy dla ofiar przemocy w poradniach odwykowych, grupy samopomocowe AI-anon i DDA. Osoby te otrzymały także informacje dotyczące procedury i karty zgłoszenia do Dzielnicowego Zespołu Realizacji Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu rozpoczęcia procedury sądowego zobowiązania do leczenia w sytuacjach, gdy zachodziły odpowiednie przesłanki.

Do specjalisty ds. uzależnień zgłaszały się też Dorosłe Dzieci Alkoholików. Były motywowane do udziału w grupach samopomocowych DDA oraz do podjęcia profesjonalnej terapii DDA w odpowiednich placówkach. Po dłuższej współpracy z psychologiem **2** osoby podjęły terapię. Ważnym elementem pracy specjalisty ds. uzależnień były działania podejmowane w związku z przemocą domową. W ramach w/w działań podjęto współpracę z **6** ofiarami przemocy doznającymi jej od alkoholika, **2** ofiarami przemocy mającymi własny problem alkoholowy, **3** sprawcami przemocy mającymi własny problem alkoholowy.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom udzielano przede wszystkim wsparcia w ramach pracy socjalnej oraz pomocy psychologicznej. W/w pomoc w szczególności dotyczyła osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dotyczyła wsparcia w zakresie zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania w środowisku, pomocy w adaptacji społecznej oraz zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

Osobom niepełnosprawnym udzielano informacji o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz odnośnie uprawnień, zaopatrzenia ortopedycznego i rehabilitacji. W 2005r w w/w sprawach udzielono 107 porad. Opracowano także informator o uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

W 2005r w ramach poradnictwa specjalistycznego oraz wzmoczonej pracy socjalnej prowadzono 71 spraw dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby te z racji zaawansowanych zmian wynikających z długoletnich zaburzeń psychotycznych wymagały zapewnienia indywidualnego wsparcia we współpracy z innymi instytucjami i osobami pracującymi w sieci oparcia psychiatrii środowiskowej.

W ramach podejmowanych działań motywowano klientów do podejmowania leczenia i systematycznego przyjmowania leków, organizowano wizyty domowe lekarza psychiatry lub ustalano terminy wizyt w PZP, motywowano do przyjęcia pomocy w formie usług specjalistycznych lub skorzystania z oferty w placówkach wsparcia. W sytuacjach, gdzie istniała uzasadniona konieczność interwencji wbrew woli klienta we współpracy z lekarzem konsultantem przygotowywano wnioski do Sądu Rodzinnego i Nietletnich o skierowanie na leczenie psychiatryczne i umieszczenie w placówkach całodobowej opieki wbrew woli klienta. Skierowano:

- 4 wnioski o skierowanie do szpitala psychiatrycznego wbrew woli
- 8 wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej wbrew woli

W roku 2005 lekarz konsultant udzielił łącznie **177** porad osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom.

Osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzinom udzielano również wsparcia w ramach działalności prowadzonej w Środowiskowych Domach Samopomocy opisanych w IX rozdziale niniejszego sprawozdania.

Działania na rzecz osób bezrobotnych

Osobom bezrobotnym poza pomocą materialną i pracą socjalną udzielano specjalistycznego wsparcia przede wszystkim w ramach działalności Klubu Pracy opisanego w X rozdziale sprawozdania.

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne należą do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

W roku 2005 ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (Dz. U. z 2003r. Nr 228 poz. 2255 z późn.zm) została wielokrotnie zmieniona. W okresie zasiłkowym trwającym do 31.08.2005r. obowiązywały przepisy, które od 01.09.2005r. wraz z początkiem nowego okresu zasiłkowego zostały zmienione.

Powyższe przepisy wprowadziły między innymi takie zmiany jak:

- wydłużenie okresu uprawniającego do otrzymywania dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka dla osób zamężnych do 31.08.2005r.
- zmiana ustawowego terminu wypłat świadczeń rodzinnych (w zależności od daty przyjęcia wniosku).
- uchylenie przez Trybunał Konstytucyjny, przepisów dotyczących samotnego wychowywania dziecka,
- zawężenie kręgu osób uprawnionych do pobierania zasiłku rodzinnego (w stosunku do osób stanu wolnego wprowadzono wymóg posiadania zasądzonych alimentów),
- zawężenie kręgu osób uprawnionych do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka, oraz wprowadzenie możliwości zwiększenia wysokości przyznawanego dodatku,
- wprowadzenie definicji dochodu utraconego i dochodu uzyskanego,
- uchylenie przepisów dotyczących dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- wprowadzenie nowego dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wielodzietności przysługującego na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- uchylenie przez Trybunał Konstytucyjny przepisów dotyczących obliczania dochodu osób rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym, które straciły moc z dniem ogłoszenia, tj. 30.11.2005r.

Ponadto w 2005r weszła w życie ustawa o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005r. (Dz. U. z 2005 Nr 86 poz. 732), którą wprowadzono nowe świadczenie w formie zaliczki alimentacyjnej. Przyznawanie i wypłata zaliczki alimentacyjnej jest zadaniem administracji rządowej zleconej gminom. Przysługuje ona osobom (spełniającym określone kryteria dochodowe), które mają zasądzone alimenty a ich egzekucja jest bezskuteczna. Wniosek o zaliczkę składany jest u komornika, który następnie przesyła go wraz z zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji alimentów za okres trzech ostatnich miesięcy – do odpowiedniego urzędu gminy (w Warszawie do właściwego ośrodka pomocy społecznej). Ponadto w/w ustawą wprowadzono przepisy określające sposób postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, zgodnie z którymi organ właściwy dłużnika w porozumieniu z komornikiem oraz w ramach współpracy z wieloma innymi instytucjami, zobowiązany jest do podejmowania działań mających na celu skuteczne egzekwowanie alimentów na rzecz osoby uprawnionej.

W 2005r ogółem przyjęto **3 852 wnioski** o wypłatę świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej, z czego:

- **679** - wniosków złożonych na okres zasiłkowy trwający do 31.08.2005r.
- **2 668** - wniosków złożonych na okres zasiłkowy od 01.09.2005r. do 31.08.2006r
- **505** - wniosków złożonych za pośrednictwem komornika o zaliczkę alimentacyjną

W w/w sprawach wydano łącznie **4 615** decyzji i postanowień (w tym między innymi : **3 499** decyzji przyznających świadczenia rodzinne oraz zaliczkę alimentacyjną oraz **350** decyzji odmawiających przyznania świadczeń z powodu nie spełnienia ustawowych kryteriów).

Złożone zostały 84 odwołania i zażalenia z czego:

- 52 - utrzymano w mocy
- 16 - uchylono do ponownego rozpatrzenia
- 3 - rozstrzygnięte merytorycznie przez organ II instancji
- 4 - rozpatrzone we własnym zakresie
- 3 - inny sposób zakończenia sprawy
- 6 - sprawy dotychczas nie rozstrzygnięte

Struktura osób korzystających ze świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej

Liczba osób korzystających ze świadczeń w tym			2 374		2 559
Liczba dzieci, na które przyznane zostały świadczenia rodzinne	Zasiłek rodzinny		3 329		2 696
	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu	Urodzenia dziecka	165		86
		Opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	302		211
		Samotnego wychowywania dziecka na skutek utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	11		10
		Samotnego wychowywania dziecka	1 889		239
		Kształcenia i rehabilitacji	167		159
		Rozpoczęcia roku szkolnego	3		1 808
		Dojazdu do szkoły	3		6
		Świadczenie pielęgnacyjne	79		72
	Zasiłek pielęgnacyjny		807		
Liczba osób korzystających z zaliczki alimentacyjnej			390		
Liczba osób uprawnionych, na które przyznana została zaliczka alimentacyjna			536		

Ogółem w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2005r. – wydatki na wypłatę wszystkich świadczeń rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej, a także składki na ubezpieczenie społeczne osób otrzymujących świadczenia oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, wyniosły **8 002 357 zł** (przeciętnie miesięcznie daje to sumę – 666 863 zł) w tym:

Wydatki na świadczenia rodzinne i zaliczkę alimentacyjną

Wydatki ogółem	8 002 357	
zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	6 147 205	
	Zasiłki rodzinne	Dodatki do zasiłku rodzinnego
	1 590 048	4 557 157
zasiłki pielęgnacyjne	862 128	
świadczenia pielęgnacyjne	386 444	
zaliczka alimentacyjna	477 210	
składki społeczne	115 497	
składki zdrowotne	13 873	

Do najważniejszych problemów w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej można zaliczyć przede wszystkim:

- częste zmiany ustaw oraz brak interpretacji przepisów co utrudniało zajęcie jednoznacznego stanowiska podczas podejmowania decyzji,
- trudności we współpracy z niektórymi podmiotami takimi jak np. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, czy zakłady pracy wnioskodawców,
- niedoskonałość programu komputerowego,
- trudności lokalowe,
- spiętrzenie realizowanych zadań w miesiącach, w których przyjmowane są wnioski oraz wydawane decyzje na nowy okres zasiłkowy (w samym tylko wrześniu i październiku 2005r wydano łącznie 2 612 decyzji).

VII.POMOC USŁUGOWA

I. USŁUGI OPIEKUŃCZE – ZADANIA WŁASNE

Usługi opiekuńcze są zadaniem obligatoryjnym gminy. Zabezpieczają one podstawowe potrzeby samotnych osób starszych i niepełnosprawnych, a także tych których rodziny nie są w stanie zapewnić potrzebnej opieki.

W 2005r usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami usprawniająco-wspierającymi objęto **672 osób.**

Wypracowanych zostało **211 556 godzin** usług opiekuńczych.

Ogólny koszt w/w pomocy usługowej wyniósł 1 163 968 zł.

Usługi opiekuńcze – zadania własne

Formy pomocy	Liczba osób objętych pomocą	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba godzin	Koszt
Usługi opiekuńcze-ogółem	672	641	909	211 556	1 163 968zł
w tym: specjalistyczne	48	47	111	2739	52 032zł

W 2005r usługi opiekuńcze (w ramach zadań własnych) realizowane były w następujących formach:

1. usługi pielęgnacyjno – higieniczne
2. usługi gospodarcze
3. specjalistyczne usługi usprawniająco-wspierające

1.USŁUGI PIELEGNACYJNO - HIGIENICZNE

Usługi te świadczone były przede wszystkim osobom leżącym lub mającym poważne trudności z poruszaniem się i samoobsługą (w tym także dzieci) oraz wymagającym pomocy z powodu wieku lub ciężkich i przewlekłych chorób. Usługi te realizowane były bezpośrednio przez osoby posiadające wykształcenie średnie medyczne lub ukończony kurs opieki nad chorym w domu. W ramach w/w usług wykonywane są m.in. zabiegi higieniczne oraz zlecona przez lekarza pielęgnacja.

Wykonawcą w/w usług była:

- o od stycznia do lutego 2005r - Firma Opiekuńcza Nadzieja z siedzibą przy ul. Conrada 30 pok. 7
Cena 1 godziny wynosiła 5,44 zł.
 - o od marca 2005 do grudnia 2005 - Agencja Służby Społecznej z siedzibą przy ul.Popieluszki 8 lok. 42.
Od marca do października 2005 **cena 1 godziny wynosiła 6,40 zł.**
Od listopada 2005 **cena 1 godziny wynosiła 6,75 zł.**
- W 2005r zrealizowano **28 836 godzin** usług pielęgnacyjno – higienicznych.

2.USŁUGI GOSPODARCZE.

Ten rodzaj usług skierowany był przede wszystkim do osób mającym trudności związane z samoobsługą, kontaktami z otoczeniem oraz funkcjonowaniem w środowisku przede wszystkim ze względu na wiek lub ciężkie i przewlekłe choroby. W ramach w/w usług realizowane są między innymi takie czynności jak: przygotowanie posiłków z uwzględnieniem diety, dostarczenie posiłku z placówki gastronomicznej, zrobienie zakupów, utrzymanie mieszkania w czystości, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.

Wykonawcą w/w usług była:

- o od stycznia do lutego 2005r - Firma Opiekuńcza Nadzieja z siedzibą przy ul. Conrada 30 pok. 7
Cena 1 godziny wynosiła 4,44 zł.
- o od marca do grudnia 2005r - Agencja Służby Społecznej z siedzibą przy ul.Popieluszki 8 lok. 42.
od marca do października 2005 cena 1 godziny wynosiła 5,20 zł.
od listopada 2005 cena 1 godziny wynosiła 5,95 zł.

W 2005r zrealizowano **179 981,50** godzin gospodarczych usług opiekuńczych.

3.SPECJALISTYCZNE USŁUGI USPRAWNIAJĄCO - WSPIERAJĄCE

W ramach specjalistycznych usług usprawniająco – wspierających świadczona była pomoc osobom niepełnosprawnym i przewlekłe chorym, mającym poważne trudności z poruszaniem się z powodu urazów rdzenia kręgowego, aparatu ruchu, udarów mózgu, chorób neurologicznych i chorób mięśniowych oraz innych przyczyn.

W okresie styczeń - grudzień 2005r wykonawcą usług było Centrum Zdrowia z siedzibą w Piasecznie przy ul. Czejewicza 5/7.

Ogółem wypracowano **2 738,50 godzin.**

Cena 1 godziny wynosiła 19,00 zł.

II. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE – ZADANIA ZLECONE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są jedną z form oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem.

Usługi te są dostosowane do szczególnych potrzeb i możliwości klientów, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Od stycznia do maja 2005r usługi specjalistyczne świadczone były przez dwóch wykonawców i adresowane do dwóch grup odbiorców (tj. osób chorych psychicznie oraz upośledzonych umysłowo), natomiast od czerwca 2005r umowa dot. świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla obu grup odbiorców zawarta była z jednym wykonawcą.

Wykonawcą w/w usług byli:

- od stycznia do maja 2005r:
 - dla osób chorych psychicznie:
Bródnowskie Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pomost”- **Cena 1 godziny wynosiła 14,00 zł.**
 - dla osób upośledzonych umysłowo
Polski Czerwony Krzyż Mazowiecki Zarząd Okręgowy w Warszawie, ul Mokotowska 14 – **Cena jednej godziny wynosiła 11,40 zł**
- od czerwca do grudnia 2005r, w wyniku przetargu został wyłoniony jeden wykonawca usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi :
Bródnowskie Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pomost”- **Cena 1 godziny wynosiła 13,90 zł.**

W 2005r specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto **111 osób**.

Wypracowanych zostało **17 340 godzin** usług

Ogólny koszt w/w pomocy usługowej wyniósł **235 529zł**

Usługi specjalistyczne-zadania zleczone

Forma pomocy	Liczba osób objętych pomocą	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba godzin	Koszt
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	111	108	179	17 340	235 529zł

Na dzień 31 grudnia 2005r pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objętych było 79 osób, natomiast w stosunku do 32 osób usługi nie były kontynuowane między innymi z takich względów jak hospitalizacja, pobyt w DPS, rezygnacja czy zgon. W 2005r po raz pierwszy skorzystało z w/w pomocy 20 osób.

W 2005 roku wśród osób korzystających z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych:

- 4 osoby zostały skierowane do DPS,
- w stosunku do 4 osób trwa postępowanie o umieszczenie w DPS,
- 16 osób przebywało w szpitalu na oddziale psychiatrycznym,
- 6 osób było hospitalizowanych na innych oddziałach.

CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW

W 2005r specjalistycznymi usługami opiekuńczymi skierowanymi do osób z zaburzeniami psychicznymi objętych było 111 osób, z czego:

- **86 osób chorych psychicznie**
- **21 osób niepełnosprawnych intelektualnie**
- **4 osoby z autyzmem**

Wśród osób z zaburzeniami psychicznymi (objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych) większość stanowiły osoby z rozpoznaniem schizofrenii oraz osoby niepełnosprawne intelektualnie.

Struktura wieku osób objętych specjalistycznymi usługami-ogółem

Wiek	Poniżej 15 lat	15-18	19-30	31-45	46-60	Powyżej 60 lat	Razem
Ilość osób	5	4	13	28	36	25	111

Struktura płci osób objętych specjalistycznymi usługami-ogółem

Płeć	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Ilość osób	56	55	111

Warto wskazać, że 55% osób korzystających z usług specjalistycznych to osoby w średnim i starszym wieku. Tak więc znaczący odsetek osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych to osoby, które od wielu już lat cierpią na zaburzenia psychiczne a defekty wynikające z długotrwałej choroby pogłębiają się, w tym również często chorują somatycznie. Stąd pobyty w szpitalu, jak również czasami konieczność zmiany formy pomocy na pomoc stacjonarną. Niemniej stwierdzić można, iż dzięki specjalistycznym usługom opiekuńczym osoby z zaburzeniami psychicznymi znacznie lepiej funkcjonują w środowisku, skuteczniejsze jest zapobieganie nawrotom choroby (regularne wizyty w PZP, przyjmowanie leków, wszechstronne wsparcie), zapobieganie marginalizacji życia i stygmatyzacji, przeciwdziałanie izolacji społecznej. W niektórych przypadkach brak pomocy usługowej oznaczałby brak możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

VIII. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ LOKALNYCH PROGRAMÓW.

1. PROGRAM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ DLA DZIELNICY BIELANY NA 2005R

W roku ubiegłym w ramach działalności Ośrodka realizowano lokalny program Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Warszawa-Bielany na 2005r. Na Bielanych w ramach działań związanych z profilaktyką uzależnień **Zarządzeniem Nr 6 Burmistrza Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy z dnia 28 stycznia 2005r. został powołany Zespół Konsultacyjno-Opiniujący** do realizacji lokalnego Programu Profilaktyki. Zespół wspierał Ośrodek w realizacji Programu, szczególnie w ocenie wpływających ofert i realizowanych programów a także we współpracy z innymi instytucjami. Odbyło się 15 spotkań Zespołu. Wszystkie ważniejsze działania podejmowane w ramach Programu były na bieżąco konsultowane i prezentowane członkom Zespołu. Zespół opiniował Program na 2005r. a także główne priorytety do Programu na 2006r.

W 2005r. w ramach realizacji Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień na 2005r. realizowane były następujące zadania:

PROWADZENIE PUNKTU INFORMACYJNO-KONSULTACYJNEGO

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym mieszczącym się przy ul. Nalkowskiej 11 dyżurowali zgodnie ze standardem przyjętym w miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2005r. następujący specjaliści:

- koordynator – instruktor terapii odwykowej
- pedagog – konsultacje dla młodzieży i rodziców w sprawach wychowawczych
- psycholog kliniczny specjalizujący się w pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej
- psycholog specjalizujący się w pracy z rodzinami z problemem alkoholowym i osobami w kryzysie
- prawnik

Punkt czynny był pięć dni w tygodniu. W Punkcie prowadzono w szczególności poradnictwo dla osób będących w kryzysie, uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających, będących rodzinami osób uzależnionych, doświadczających przemocy i stosujących przemoc. W PIK oprócz prowadzonego poradnictwa, aktualizowano na bieżąco bazę danych o istniejących placówkach zajmujących się danym problemem w Dzielnicy Bielany i na terenie m.st. Warszawy. Pracownicy PIK zostali ponadto przeszkoleni w zakresie pomocy osobom z HIV/AIDS.

Porady i konsultacje udzielane w punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym

Lp.	Specjalista	Liczba udzielonych konsultacji	Liczba udzielonych porad	Liczba przeprowadzonych interwencji	Liczba udzielonych informacji telefonicznych
1.	Koordynator-terapeuta uzależnień	217	51	3	140
2.	Psycholog	53	21	0	41
3.	Pedagog	160	38	8	73
4.	Psycholog ds. przemocy	81	18	1	38
5.	Prawnik	0	679	0	0

Konsultanci Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego współpracowali z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagogami szkolnymi a także instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w Dzielnicy. Koordynator PIK prowadził systematycznie akcję informacyjną nt działalności Punktu w urzędach, parafiach, szkołach, placówkach służby zdrowia i mediach lokalnych. Nawiązano współpracę z przedstawicielami Policji.

Łączny koszt wynagrodzeń specjalistów dyżurujących w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym wyniósł **89 467, 28 zł** Zakupiono ponadto materiały na potrzeby Punktu na kwotę **180, 96 zł**

SPECJALISTYCZNA POMOC PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNA DLA CZŁONKÓW RODZIN Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM

W ramach specjalistycznej pomocy psychologiczno – terapeutycznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym funkcjonowały:

- **grupa wsparcia dla młodzieży z problemem alkoholowym** prowadzona w okresie od I –VI 2005r w siedzibie Bielańskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich ul. Żeromskiego 55/67. Grupę prowadził psycholog terapeuta. Psycholog udzielał również indywidualnych konsultacji dla dzieci, młodzieży i rodziców z rodzin z problemem alkoholowym. Łącznie udzielono 40 konsultacji. Koszt wynagrodzenia psychologa wyniósł **2 990 zł**

- **poradnictwo psychologiczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców osiedla Wrzeciono i Chomiczówka** prowadzone w okresie I-VI, IX-XII 05 raz w tygodniu, dyżury psychologa w siedzibie Wypożyczalni Publicznej przy ul. Wrzeciono 48. Od 14 X do 31 XII 05, raz w tygodniu, dyżury psychologa w siedzibie Wypożyczalni Publicznej przy ul. Bogusławskiego 6a. Z poradnictwa na osiedlach skorzystało 90 osób.
Koszt realizacji zadania: **4 216, 25 zł**

ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ ZMIERZAJĄCYCH DO BUDOWANIA SYSTEMU WSPÓLPRACY NA RZECZ POMOCY DZIECKU I RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Do udziału w organizowanych szkoleniach zostały zaproszone instytucje i organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Szkolenia miały na celu zwiększenie kompetencji pracowników oraz wymianę doświadczeń i nawiązanie kontaktów pomiędzy różnymi służbami. W szkoleniach uczestniczyli m.in. pracownicy: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Specjalistycznej Poradni Rodzinnej m.st. Warszawy, Policji, Straży Miejskiej oraz pedagodzy szkolni, nauczyciele, wychowawcy z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Szkolenia przeprowadzone w 2005r

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba odbiorców	Koszt szkolenia
1.	Agresja ,przemoc, mobbing- zapobieganie, interwencja i sposoby zastępowania agresji /30 godz./	13	3 250 zł
2.	Program Wspierania Rodziny /60 godz./	16	6 880 zł
3.	Warsztat „Zespół nadpobudliwości psychoruchowej ADHD” /16 godz./	43	7 680 zł/3 warsztaty/
4.	Trening Zastępowania Agresji / 40 godz./	11	7 130 zł
5.	Warsztat „Spójrz inaczej” dla nauczycieli klas IV-VI i gimnazjów/70godz./	9	6 960 zł
6.	Warsztat „Spójrz inaczej” dla nauczycieli klas I-III /40godz./	8	4 460 zł
7.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie /20 godz./	17	1 360 zł
	Razem:	117	37 720 zł

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO POMOCY PSYCHOLOGICZNO- TERAPEUTYCZNEJ DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

Poradnictwo psychologiczne dla sprawców przemocy.

Od stycznia do marca 2005r. w PIK pełnił dyżury psycholog, który w tym czasie udzielił 59 porad i konsultacji osobom z problemem przemocy. Ponadto w OPS pracował ze 150 osobami z problemem własnego picia. Działalność w w/w zakresie została opisana w rozdziale dot. pomocy pozamaterialnej.

Koszt wynagrodzenia psychologa **33 248, 14 zł**

Grupa wsparcia dla kobiet - ofiar przemocy

W ramach realizacji tego zadania utworzono grupę wsparcia z programem edukacyjnym. W ramach programu przeprowadzono nabór do grupy i odbyło się pięć spotkań grupowych. Zajęcia prowadzone były w siedzibie Klubu Pracy przy ul. Kleczewskiej 56. Do grupy zgłosiło się **8** kobiet, które regularnie w każdy poniedziałek od 21 listopada do 19 grudnia uczestniczyły w zajęciach. Przewidziano kontynuację Programu w 2006r.

Koszt zakupu usługi: **1 800 zł**

WSPOMAGANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W PLACÓWKACH
OŚWIATOWYCH

Zakup programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli

W 2005r. zgodnie z zapotrzebowaniem szkół wynikającym ze Szkolnych Programów Profilaktyki zakupiono do realizacji następujące programy profilaktyczne:

L.p.	Tytuł programu	Liczba odbiorców	Koszt realizacji
1.	Prewencja HIV/AIDS zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii	640 uczniów XLI LO	3 600 zł
2.	Zasady bezpiecznego funkcjonowania w środowisku miejskim i szkolnym	1 081 uczniów Gimnazjum Nr 70, 71, 76, SP Nr 187, 247, 106 nauczycieli, 123 rodziców	26 060 zł
3.	Profilaktyka uzależnień /Ochrona Stołeczna/	770 uczniów ZS Nr 18, Gimnazjum Nr 71, 75,76, XCIV LO, 250 rodziców, 30 nauczycieli	13 760 zł
4.	Nauka umiejętności emocjonalnych i społecznych	246 uczniów Gimnazjum Nr 75, 77	3 400 zł
5.	Stres nie tylko przedegzaminacyjny	249 uczniów XCIV LO, Gimnazjum Nr 75	2 500 zł
6.	Program profilaktyczny „DRABINA”	258 uczniów XXII LO, SP Nr 133, Gimnazjum Nr 74, ZS Nr 52, 18 nauczycieli, 6 rodziców	8 160 zł
7.	Profilaktyka uzależnień /”DRABINA”/	305 uczniów Gimnazjum Nr 74	2 400 zł
8.	Program „DRABINA”-II szczebel	15 uczniów ZS Nr 52	1 600 zł
9.	Program „Arion”- profilaktyka narkomanii	892 uczniów Gimnazjum, Nr 77, Zespół Szkół Sportowych Nr 50 120 nauczycieli, 340 rodziców	8 250 zł
10.	Program profilaktyczny „NOE”	166 uczniów XXII LO, Gimnazjum Nr 75 3 nauczycieli	2 250 zł
11.	„Nie piję, nie biorę”	94 uczniów ZS Nr 10 3 nauczycieli	2 995 zł
12.	„Szkolny Program Przeciwdziałania Przemocy Międzyrówieśniczej”	199 uczniów SP Nr 80, 223 9 nauczycieli	7 505 zł
13.	Program Psychoedukacyjny „Przeciwdziałanie agresji”	31 uczestników /kluby młodzieżowe ul.Gajcego, ul. Nałkowskiej/, 4 rodziców	5 460 zł
14.	Warsztat „Jak radzić sobie z zachowaniami agresywnymi i przemocowymi”	9 uczniów kl.VI SP Nr 273	1 000 zł
15.	Warsztat „Stres i autoprezentacja”	135 uczniów kl.V SP Nr 80	3 275 zł
16.	Warsztat „Rozmowa czy kłótnia, czyli komunikacja i konflikt”	125 uczniów kl. VI SP Nr 80	3 500 zł
17.	Zakopiański Teatr Promocji Zdrowia	2 155 uczniów SP Nr 77, 79, 133, 209, 214, 273, 289, 293	11 450 zł
18.	Teatr Grecki Katharsis	1 600 uczniów Gimnazjum Nr,71,73, 78, SP Nr 53, ZS Nr 35, 60 rodziców	9 350 zł
	Razem:	uczniów: 8 939 rodziców: 783 nauczycieli: 286	116 515 zł

Warsztaty umiejętności wychowawczych

W 2005r. przeprowadzono 6 edycji 40 godzinnych warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców i nauczycieli. Warsztaty odbywały się na terenie Szkoły Podstawowej Nr 187 oraz Szkoły Podstawowej Nr 273. Celem warsztatów było rozwijanie u uczestników umiejętności budowania prawidłowych relacji w rodzinie, nauczenie nowych metod wychowawczych, niwelowanie niewłaściwych zachowań dzieci a także przezwyciężenie starych, nieskutecznych nawyków. W warsztatach uczestniczyło łącznie **86** osób. Byli to rodzice bielańskich przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych a także nauczyciele z bielańskich szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Koszt organizacji warsztatów wyniósł **22 086 zł**.

Seminarium „Profilaktyka w szkole”

W ramach realizacji Programu Profilaktyki Uzależnień opłacono prelekcje trzech specjalistów z dziedziny profilaktyki uzależnień, którzy wzięli udział w zorganizowanym przez Urząd m.st. Warszawy Dzielnicę Bielany seminarium pt: „Profilaktyka w szkole”. Seminarium odbyło się 28 kwietnia 2005r. na Uniwersytecie im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W seminarium wzięli udział dyrektorzy i pedagodzy bielańskich szkół wszystkich poziomów nauczania. Koszt umów wyniósł **750 zł**

Przegląd Programów Profilaktycznych

Dnia 16 września 2005r. w Bielańskim Ośrodku Kultury przy ul. Goldoniego 1 zorganizowany został Przegląd Programów i Spektakli Profilaktycznych. Spotkanie przeznaczone było dla dyrektorów bielańskich szkół, pedagogów szkolnych, Rad Rodziców. Celem spotkania było zapoznanie szkół z aktualną ofertą profilaktyczną oraz umożliwienie nawiązania osobistego kontaktu z autorami i realizatorami programów. W przeglądzie wzięły udział firmy, organizacje pozarządowe i wybrane teatry, które realizują zadania z zakresu profilaktyki uzależnień, łącznie 14 podmiotów. W spotkaniu wzięło udział ok. **100 osób**.

Program spotkania przewidywał wystawienie stoisk z ofertami profilaktycznymi zaproszonych firm, wykłady tematyczne oraz prezentacje spektakli profilaktycznych, w których wzięły udział także 4 teatry. Koszt organizacji Przeglądu wyniósł - **2 100 zł**

OGRANICZANIE ROZMIARU RYZYKOWNYCH ZACHOWAŃ DZIECI I MŁODZIEŻY PRZEZ ORGANIZACJĘ CZASU WOLNEGO

„Otwarte Boiska”

W I półroczu 2005r podpisano porozumienia na realizację programu otwartych boisk z następującymi szkołami: SP Nr 133 przy ul. Fontany , SP Nr 209 przy ul. Reymonta , SP Nr 293 przy ul. Kochanowskiego oraz Zespołem Szkół Nr 52 przy ul. Szegedyńskiej. W okresie kwiecień – czerwiec na terenie boisk odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży. Boiska były udostępnione młodzieży nieodpłatnie. Do dyspozycji uczestników zajęć były boiska do siatkówki, koszykówki oraz piłki nożnej. Na jednym z boisk młodzież mogła skorzystać z zajęć z tenisa ziemnego. W Szkole Podstawowej nr 133 uczestnicy zajęć mogli skorzystać również z sali gimnastycznej, zajęć z aerobiku i ping-ponga. W każdej szkole dyżurowało dwóch trenerów organizujących i nadzorujących na bieżąco zajęcia.

Zajęcia w ramach „otwartych boisk” kontynuowano w okresie wrzesień – październik 2005r. w SP Nr 293 oraz w okresie wrzesień – listopad w SP Nr 133. W zajęciach uczestniczyło ok. **250** dzieci i młodzieży.

Łączny koszt organizacji zajęć wyniósł **21 460, 77 zł**.

Zajęcia na pływalni przy ul. Conrada 6

W okresie maj-czerwiec 2005r. zorganizowano zajęcia nauki pływania dla 68 dzieci – uczniów klas III-IV Szkół Podstawowych z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, mieszkających na terenie osiedla Wrzeciono. Na realizację tego zadania podpisano porozumienie z Zespołem Szkół Nr 52 przy ul. Szegedyńskiej. W okresie od 19 września do 17 grudnia 2005r. cztery razy w tygodniu po godzinie dzieci i młodzież z placówek opiekuńczo-wychowawczych

korzystała z czterech torów oraz z nauki pływania dla zainteresowanej grupy. W tym okresie na pływalnię uczęszczali podopieczni: świetlicy „Oratorium” św. Jana Bosko, Ognisk prowadzonych przez Stowarzyszenie „Gniazdo”, Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD „Bielany”, Klubu Młodzieżowego „ZiS” Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy im. J. Lisieckiego „Dziadka”, Domu Dziecka Nr 1, Klubu Młodzieżowego na osiedlu „Chomiczówka”, prowadzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Profilaktyki Uzależnień na 2005r. Ogółem z basenów skorzystało w tym okresie **173** podopiecznych bielańskich placówek opiekuńczo-wychowawczych. W grudniu na wniosek organizacji zakupiono ponadto karty na pływalnię do wykorzystania przez organizacje pozarządowe jako najwygodniejszą formę organizacji zajęć. Łączny koszt organizacji zajęć wyniósł **17 569,54 zł**

Warsztaty taneczne z breakdance

W okresie 14 listopada – 28 grudnia 2005r. dwa razy w tygodniu po dwie godziny, w siedzibie Klubu Młodzieżowego „ZiS” przy ul. Nałkowskiej 11 prowadzono zajęcia taneczne z breakdance. W warsztatach uczestniczyło **11** podopiecznych Klubu. Uczestnicy warsztatów wykorzystując nabyte w trakcie zajęć umiejętności przygotowali przedstawienie pt. „Życie na blokowisku”, wystawione w Bielańskim Ośrodku Kultury w dn. 17 grudnia 2005r. Koszt zakupu usługi wyniósł: **1 299, 89 zł**

Prowadzenie Klubu Młodzieżowego na osiedlu „Chomiczówka”

W czerwcu 2005r. w związku z pozyskaniem dodatkowych środków z Urzędu Miasta rozpoczęto realizację programu dla młodzieży na osiedlu „Chomiczówka”. Dokonano niezbędnych prac remontowych i wyposażania pomieszczeń użyczonych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Chomiczówka”. Klub był otwarty sześć dni w tygodniu tj. od poniedziałku do piątku początkowo w godz. 16.30- 20.30 i w soboty od 11.00 do 15.00. Od września przedłużono czas pracy Klubu w dni powszednie (16.00 –20.30).

W okresie wakacji Klub był czynny od 14.00 włączając się tym samym w akcję „Lato w Mieście”. Główną atrakcją w tym okresie był program zajęć sportowych obejmujący wycieczki rowerowe do Kampinosu, wyjścia na ściankę wspinaczkową, basen, kręgielnie i strzelnicę.

W Klubie prowadzone były głównie zajęcia zagospodarowujące czas wolny. Młodzież mogła ponadto skorzystać z pomocy wychowawców i wolontariuszy przy odrabianiu lekcji i uzupełnianiu braków w nauce. W ramach pracy Klubu młodzież organizowała okolicznościowe imprezy oraz wyjścia do kina i na obiekty sportowe. Młodzież uczęszczająca do Klubu korzystała z dożywiania w postaci wspólnie przyrządzanych posiłków w trakcie zajęć kulinarnych i prowadzonego w Klubie dożywiania. Do Klubu uczęszczały regularnie 34 osoby tj. 11 dziewcząt i 23 chłopców.

Na koszty prowadzenia Klubu składało się - użyczenie lokalu: 4 900zł, zakup żywności: 7 100zł, wyposażenie Klubu: 19 351,21zł, zakup materiałów związanych z prowadzeniem zajęć i utrzymaniem Klubu : 13 151,14zł, zakup usług / bilety do kina, na obiekty sportowe itp./ : 7 214, 58zł, wynagrodzenia wychowawców/umowy zlecenia/ : 40 402,01zł.

Koszt prowadzenia Klubu wyniósł łącznie **92 118,94zł**

Realizacja programu wychowawców podwórkowych na osiedlu „Chomiczówka”

W 2005r. na osiedlu „Chomiczówka” realizowano pilotażowo program wychowawców podwórkowych. Dwóch wychowawców podejmowało następujące działania:

- nawiązywanie kontaktów z młodzieżą spotykaną na terenie osiedla
- przeprowadzanie wywiadów i nieformalnej (wywiad swobodny) diagnozy potrzeb młodzieży na osiedlu Chomiczówka
- nawiązanie kontaktów i przeprowadzenie wywiadów środowiskowych z: pedagogami szkolnymi, policjantami patrolującymi teren i dzielnicowymi, pracownikami socjalnymi, Strażą Miejską, gospodarzami domów
- przeprowadzanie zajęć i spotkań z nieformalnymi grupami młodzieży obu płci (większość rozmówców stanowili chłopcy)
- przeprowadzanie rozmów indywidualnych z młodzieżą
- rozpowszechnianie informacji o Klubie Młodzieżowym przy ul. Bogusławskiego 6
- organizacja wyjść sobotnich (samodzielnie lub we współpracy z Klubem)

- odwiedzanie klatek schodowych w wytypowanych przez gospodarzy blokach
- współpraca z kadrami i koordynatorami Klubu Młodzieżowego w zakresie planowania aktywności i rekrutacji uczestników.

Wychowawcy nawiązali kontakt z **30** nastolatkami z których duża część zaczęła uczęszczać do Ogniska TPD oraz Klubu Młodzieżowego OPS.

Koszt realizacji Programu wyniósł **6 857,44 zł**

Wycieczka do Krakowa w dniach 9 - 11 XII 2005r.

W dniach 09 - 11 XII 2005r zorganizowano wycieczkę autokarową do Krakowa dla dzieci i młodzieży z instytucji i organizacji działających na terenie Dzielnicy Bielany w obszarze opieki nad rodziną i dzieckiem. Wycieczka była elementem całorocznej pracy placówek i organizacji i stanowiła nagrodę dla najaktywniejszych wychowanków.

W wycieczce uczestniczyły ogółem **123** osoby, w tym: 109 dzieci, 13 wychowawców i przedstawiciel z ramienia Ośrodka Pomocy Społecznej. Na wycieczkę wyjechali podopieczni: Domu Dziecka Nr 1, Stowarzyszenia „Gniazdo”, „Przywrócić Dzieciństwo” Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka”, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Ośrodka Dziecięco – Młodzieżowego, „Oratorium Św. Jana Bosko”, Klubu Młodzieżowego na osiedlu „Chomiczówka”.

Program wycieczki obejmował zwiedzanie Krakowa i okolic.

Łączny koszt wycieczki wyniósł **36 515,00 zł**.

WYJAZDY LETNIE O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM

Kolonie letnie

W ramach tego zadania zawarto dwie umowy na organizację trzech turnusów wyjazdów rekreacyjnych dla **150** dzieci i młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych działających w Dzielnicy oraz podopiecznych OPS. Wyjazdy zaplanowano w okresie od 27 czerwca do 23 lipca 2005. Wyjazdy były kontynuacją całorocznej pracy placówek.

Na pierwszy i drugi turnus do Jastrzębiej Góry wyjechało ogółem **110** dzieci i młodzieży objętych pomocą Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „Gniazdo” (69 osób) i wychowanków Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD „Bielany”(34 osoby) oraz dzieci podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej (7 osób).

Koszt wyjazdu nad morze wyniósł **84 700 zł**.

W okresie 8 lipca 21 lipca w Lidzbarku Welskim odpoczywała młodzież z Klubów Młodzieżowych prowadzonych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Ulicy im. J. Lisieckiego „Dziadka” – **34** osoby oraz **6** dzieci podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Koszt organizacji wyjazdu wyniósł **24 752 zł**

Dla najbardziej aktywnych kolonistów zakupiono ponadto nagrody (plecaki i torby szkolne oraz maskotki) na kwotę : 1 310,49zł.

Łącznie na organizację kolonii wydano: **110 762,49zł**.

ORGANIZOWANIE I WSPÓLORGANIZOWANIE LOKALNYCH IMPREZ PROFILAKTYCZNYCH PROMUJĄCYCH ZDROWY STYL ŻYCIA

Współorganizacja Festynu Rodzinnego w dn. 18 czerwca 2005r.

Ze środków na profilaktykę uzależnień zakupiono nagrody do organizowanych podczas imprezy konkursów. Na festynie wystawione zostało ponadto stoisko profilaktyczne przy którym dyżurowali specjaliści z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, członkowie Dzielnicowego Zespołu Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Działu Uzależnień.

Na festyn zakupiono ulotki o tematyce profilaktycznej i prozdrowotnej. Na stoisku rozdawano ponadto materiały z trwającej kampanii „Blżej siebie – dalej od narkotyków”.

Dofinansowanie wyniosło **716,07 zł**

„Bieląński Festyn Rodzinny”

W dniu 01.10.2005r. na terenie placu u zbiegu ulic Żeromskiego i Jarzębskiego odbył się „Bieląński Festyn Rodzinny”, którego współorganizatorem był Ośrodek. W organizacji festynu uczestniczyli również: Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Dzielnicy Bielany im. St. Warszawy, Dom Dziecka Nr 1, Specjalistyczna Poradnię Rodzinną Dzielnicy Bielany m. st. Warszawy, Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa – Żoliborz, Policja, Straż Miejska a także organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny na terenie Dzielnicy Bielany. Ideą festynu było promowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień poprzez zaprezentowanie i zachęcanie do korzystania z alternatywnych form spędzania czasu wolnego, jak również dostarczenie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień poprzez rozmowy i ulotki. Szacuje się, że w imprezie wzięło udział ok. **2 500 osób**.

Wszystkie zaproszone do udziału w imprezie instytucje i organizacje promowały własną działalność, organizowały gry i zabawy dla dzieci i młodzieży w specjalnie do tego celu wynajętych namiotach. Łącznie przygotowano 20 stoisk na których zaprezentowało się 14 instytucji i organizacji. W trakcie imprezy zapewniono na scenie bogaty program artystyczny dla najmłodszych. O bezpieczeństwo uczestniczących w festynie osób dbała Policja, Straż Miejska i służby medyczne, które ponadto miały w swej ofercie badania profilaktyczne (badanie krwi, badania spirometrem) i porady specjalistów (dietetyk, pulmonolog, kardiolog). Ponadto na terenie placu zainstalowano pneumatyczną zjeżdżalnię, basen z piłeczkami i sumo. Najmłodszy Bielańczyk mieli okazję sprawdzić swe umiejętności w cyklu konkurencji sportowych dla dzieci i młodzieży. Dla uczestników licznych zabaw i konkursów organizowanych podczas festynu na stoiskach OPS zakupił szereg nagród rzeczowych i słodczyce. **Łączny koszt organizacji imprezy wyniósł 32 146,14 zł**

Piknik Rodzinny połączony z Turniejem Drużyn Podwórkowych na osiedlu Wrzeciono

W dniu 23 X 2005r. na obiektach sportowych Zespołu Szkół nr 52 przy ul. Szegedyńskiej 11 w godz. 10.00-16.00 odbył się Piknik Rodzinny, którego celem była integracja środowiska lokalnego oraz zachęcenie do wspólnego spędzania czasu wolnego przez całe rodziny.

Piknik został zaplanowany i zrealizowany w trzech częściach: sportowej, rekreacyjnej i kulinarnej.

W Programie znalazły się m.in.: biegi lekkoatletyczne w kategoriach: chłopcy i dziewczęta kl.I-III i kl IV-VI szkoły podstawowej oraz kategoria „open” dla rodziców, a także tory przeszkód na stanowiskach: „koszykówka,” „zwinność,” „koźlowanie”, „worki”, „piłka uszatka” , strzelanie z broni sportowej. Pierwsze trzy miejsca w każdej kategorii zostały nagrodzone medalami i dyplomami. W trakcie Pikniku rozegrano Turniej Drużyn Osiedlowych w piłce nożnej dla chłopców w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym /do turnieju zgłosiło się 8 zespołów - 60 zawodników/. Drużyny, które zajęły trzy pierwsze miejsca w Turnieju Drużyn otrzymały dyplomy medale i nagrody rzeczowe. W Pikniku wzięło udział ok. **150 osób**.

Koszt organizacji Pikniku: 5 000 zł

Spotkanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla młodzieży z bielańskich placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W dniu 15 XII 2005r. w godz. 17.00 - 19.30 zorganizowano uroczyste spotkanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia na terenie Domu Dziecka Nr 1 im. Maryny Falskiej. Głównym celem spotkania było zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży objętej opieką placówek opiekuńczo - wychowawczych i organizacji pozarządowych. Spotkanie stwarzało także możliwość integracji organizacji pozarządowych działających na terenie Dzielnicy w obszarze pomocy rodzinie i dziecku. Impreza miała charakter zamknięty, a do udziału w niej zaproszono młodzież z następujących organizacji i instytucji;

- „Oratorium Św. Jana Bosko” (15 osób),
- TPD - Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Bielany” (15 osób),
- Dom Dziecka Nr 1 im. Maryny Falskiej (15 osób),
- „Przywrócić Dzieciństwo” Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Ulicy (31 osób),
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Gniazdo” (24 osoby).

W trakcie imprezy odbył się koncert kolęd Mieczysława Szcześniaka, występ zespołu hip - hopowego Full Power Spirit i poczęstunek dla 120 gości. Zaproszona na spotkanie młodzież

otrzymała upominki gwiazdkowe w postaci zestawów kosmetyków. **Łączny koszt organizacji spotkania wyniósł 8 758,28 zł.**

UCZESTNICTWO W KAMPANIACH OGÓLNO MIEJSKICH NA RZECZ OGRANICZENIA MOŻLIWOŚCI ZAKUPU I SPOŻYCIA ALKOHOLU PRZEZ NIELETNICH

Kampania „Alkohol nieletnim dostęp wzbroniony”

Dzielnica Bielany tak jak inne dzielnice Warszawy przyłączyła się na początku roku do ogólnopolskiej kampanii „Alkohol-nieletnim dostęp wzbroniony”. Kampania miała charakter edukacyjny. Celem kampanii było zmniejszenie rozmiarów zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim. W ramach kampanii trzy zespoły kontrolno-interwencyjne dokonywały prób kontrolowanego zakupu alkoholu. Z założenia jedna z tych osób wyglądała na niepełnoletnią a w rzeczywistości miała ukończone 18 lat. Skontrolowano ogółem 50 punktów sprzedaży alkoholu. W wyniku przeprowadzonych kontroli wystosowano 35 wniosków o przyznanie „żółtej kartki” i 13 wniosków o „certyfikat rzetelnego sprzedawcy”. **Koszt przeprowadzenia kampanii to 5 350,41 zł**

Szkolenie sprzedawców alkoholu

W 2005r. przeprowadzone zostały trzy edycje warsztatowego szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych. Na szkolenie zostali zaproszeni sprzedawcy z 35 sklepów w których w trakcie kampanii „Alkohol nieletnim dostęp wzbroniony” stwierdzono możliwość zakupu alkoholu przez nieletnich. Na szkolenie zgłosiło się 14 sklepów, ogółem 20 osób. Wszyscy wskazywali na potrzebę organizowania takich szkoleń, wskazywano na potrzebę spotkań z prawnikiem wskazując jednocześnie na trudności związane z utrudnieniami związanymi z udziałem w szkoleniu. Uczestnicy wskazywali, że ich czas pracy nie pozwala praktycznie na udział w szkoleniach, większość z nich zamieszkuje poza Warszawą.

Koszt organizacji szkoleń wyniósł 1 704,94 zł

PROMOCJA DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEN

Spotkania informacyjne ze szkołami i organizacjami pozarządowymi - w styczniu 2005r. odbyły się dwa spotkania z pedagogami bielańskich szkół, na których zaprezentowano wyniki badania „Szybka Ocena i Reakcja” dotyczącego ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży, przeprowadzonego w Dzielnicy w IV kwartale 2004r. Na spotkaniu podsumowano działania podejmowane w ramach Programu Profilaktyki w 2004r. W trakcie tych spotkań pracownicy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego prezentowali ofertę PIK.

Kolejne spotkanie z pedagogami odbyło się w marcu 2005r. Było ono poświęcone przede wszystkim prezentacji organizacji pozarządowych działających w Dzielnicy w obszarze pomocy rodzinie i dziecku. W trakcie spotkania każdy z pedagogów otrzymał dwie pozycje książkowe z zakresu psychoprofilaktyki do wykorzystania przez nauczycieli.

Promocja działań poprzez ulotki, plakaty, ogłoszenia w prasie – w ramach tego zadania zakupiono ulotki, plakaty i wizytówki oraz zamieszczono ogłoszenie w Życiu Warszawy. Ponadto cyklicznie w lokalnej prasie ukazywały się ogłoszenia informujące o działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i Klubu Młodzieżowego.

Na ten cel wydatkowano kwotę **2 116, 26 zł**

INNE DZIAŁANIA

Biblioteczka Profilaktyczna.

Z inicjatywy członków Zespołu Konsultacyjno-Opiniującego powołanego do realizacji Programu Profilaktyki Uzależnień na 2005r. w Bibliotece Publicznej przy ul. Duracza 19 w kwietniu 2005r. utworzono **Dział Profilaktyka**. Na mocy porozumienia Ośrodek przekazał bibliotece książki i kasyety video z zakresu psychoprofilaktyki i problematyki uzależnień w celu utworzenia ogólnodostępnej biblioteczki profilaktycznej dla profesjonalistów i rodziców zainteresowanych

tematyką uzależnień. Wartość przekazanych publikacji i kaset video wyniosła **4 428,48zł**. Były to publikacje zakupione w latach ubiegłych i 2005r. Z informacji uzyskanych od Dyrektora Biblioteki wiadomo, że mieszkańcy dzielnicy wypożyczyli około 50% tytułów z ok. 100 tytułów, w tym niektóre wielokrotnie, z zasobów tych skorzystało szacunkowo ok. **60** osób.

Łącznie ze środków na profilaktykę na potrzeby biblioteczki, pedagogów szkolnych, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i Działu Uzależnień zakupiono książki o wartości **5 000 zł**

Kalendarz profilaktyczny na 2006 rok. W listopadzie 2005r. pod patronatem Zarządu Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy został ogłoszony konkurs plastyczny na kartkę do kalendarza profilaktycznego pt. "Rodzina moich marzeń". Uczestnikami konkursu była młodzież w wieku 14-18 lat, uczniowie szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek kulturalno-oświatowych. Konkurs miał na celu propagowanie tradycyjnych wartości, uświadomienie młodzieży znaczenia rodziny w życiu człowieka oraz tworzenie warunków do twórczej ekspresji. Oceny prac konkursowych dokonała Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora OPS, w skład której wchodziła Komisja Opiniująco-Konsultacyjnego powołanego do realizacji Programu. Na konkurs wpłynęły 43 prace plastyczne, wybrano 12 najlepszych prac, zwycięzcy otrzymali cyfrowe aparaty fotograficzne. Z 12 najlepszych prac zaprojektowany został kalendarz profilaktyczny na rok 2006, który został wydrukowany w ilości 1.500 egzemplarzy. Łączny koszt organizacji konkursu wyniósł **18 772 zł**;

Program grupowych zajęć superwizyjnych z zakresu problemów uzależnień i przemocy.

Celem zajęć superwizyjnych było pogłębienie rozumienia przez uczestników własnych działań zawodowych i ich szerokiego kontekstu, a także czynników wpływających na skuteczność oddziaływań. Program zajęć superwizyjnych obejmował III zespoły: pracownicy socjalni OPS, wychowawcy Klubu Młodzieżowego ul. Gajcego, wychowawcy Ogniska Wychowawczego „Bielany”. W superwizji brało udział 5 pracowników socjalnych, spotkania superwizyjne trwały po 3 godziny, ogółem 15 godz. 5 wychowawców klubu młodzieżowego, spotkania trwały po 3 godz., ogółem 9 godzin, 4 wychowawców Ogniska „Bielany”, spotkania trwały po 3 godz. ogółem 9 godzin. Koszt zajęć: **2 640 zł**

Dzielnicowy Zespół Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
W ramach realizacji Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień Ośrodek zapewniał ponadto obsługę administracyjną Zespołu oraz wypłacił wynagrodzenia za wywiady i posiedzenia Zespołu na łączną kwotę: **37 970, 15 zł**

Realizacja planu wydatków związanych z profilaktyką uzależnień

Klasyfikacja budżetowa			Plan (po zmianach)	Wydatki wykonane	
Dział	Rozdział	Paragraf			
851	85154	4010	wynagrodzenia osobowe	24 000,00	24 000,00
		4110	składki ZUS	11 500,00	10 795,12
		4120	składki na fundusz pracy	1 540,00	1 414,40
		4170	wynagrodzenia bezosobowe	189 190,00	184 855,15
		4210	zakup materiałów i wyposażenia	38 200,00	34 657,51
		4220	zakup żywności	7 100,00	7 100,00
		4240	zakup pomocy dydaktycznych	5 000,00	5 000,00
		4300	zakup usług pozostałych	450 270,00	450 134,94
		Razem:		726 800,00	717 957,12

Wykonanie budżetu ukształtowało się na poziomie 98, 78%

Pozostałe w budżecie środki to należny podatek i składki ZUS oraz Fundusz Pracy od wynagrodzeń bezosobowych za m-c grudzień oraz środki na zakup materiałów i wyposażenia dla Klubu Młodzieżowego, których ze względu na obowiązujące przepisy ustawy Prawo Zamówień Publicznych nie zdołano wydatkować do końca grudnia 2005r.

2. PROGRAM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.

W maju 2005 rozpoczęła się realizacja „Programu integracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Zakończenie projektu planowane jest na grudzień 2006r. Projekt skierowany jest do osób długotrwale bezrobotnych, zarejestrowanych w Urzędzie Pracy m. st. Warszawy powyżej 24 miesięcy oraz osób uzależnionych od alkoholu, które poddały się procesowi leczenia lub ukończyły program terapeutyczny w placówce leczenia odwykowego. Projekt jest uzupełnieniem oferty Klubu Pracy. Naszymi partnerami w realizacji projektu są dwie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Ruch Inicjatyw Społecznych „PRACA” oraz Bielańskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich. Łącznie program adresowany jest do 100 osób mieszkających na terenie Dzielnicy Bielany. Program jest realizowany w pomieszczeniach przy ul. Schroegera 82.

Merytoryczne działania związane z realizacją projektu poprzedziły przygotowania organizacyjne. Opracowano i wydrukowano ulotki i plakaty, które zostały przekazane bielańskim instytucjom i organizacjom, ogłoszono i przeprowadzono przetargi na sprzęt i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych na realizację projektu; prowadzono rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami na pracowników projektu; prowadzono prace organizacyjno-techniczne w zakresie przygotowania pomieszczeń dla potrzeb projektu; przygotowano dokumenty niezbędne do przeprowadzenia rekrutacji uczestników i rejestrowania przebiegu projektu.

W 2005r systematycznie podejmowano działania promujące projekt, takie jak: dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych /ulotki, plakaty, teczki, długopisy/, które kontynuowane SA również w roku 2006.

W ramach promocji w prasie lokalnej ukazywały się artykuły dotyczące w/w projektu. Projekt prezentowany był na ogólnopolskiej konferencji "Europejski Fundusz Społeczny szansą dla sektora pomocy społecznej", bielańskiej giełdzie pracy oraz na konferencji dotyczącej działalności samorządów na rzecz środowiska lokalnego w zakresie zwalczania bezrobocia.

W 2005r przeprowadzono rekrutację do czterech, z dziesięciu planowanych grup beneficjentów oraz przygotowano i podpisano 40 kontraktów.

Projekt realizowany jest dla każdej z grup w dwóch etapach. W pierwszym etapie przeprowadzane są dwumiesięczne szkolenia wewnętrzne, w ramach których odbywały się warsztaty obejmujące:

- diagnozowanie potencjału zawodowego osób, możliwości jego rozwoju oraz podnoszenie kwalifikacji tych osób,
- szkolenia dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, mające na celu przezwyciężenie problemów, którymi osoby te są obciążone,
- kształcenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- pomoc w organizowaniu grup wsparcia poprzez doradztwo i poradnictwo zawodowe.

Po dwumiesięcznym cyklu szkoleń wewnętrznych uczestnicy kierowani są na specjalistyczne szkolenia zawodowe. W wyborze kursów pomaga beneficjentom doradca zawodowy po szczegółowej analizie ich dotychczasowych kwalifikacji, umiejętności zawodowych, osobistych preferencji i zainteresowań samych beneficjentów. Ostateczny wybór kursu wynika również z rozpoznania potrzeb rynku pracy i ma na celu zdobycie zawodu dającego szansę na znalezienie zatrudnienia. Podczas zajęć z doradcą zawodowym omawiane są też inne tematy związane ze specyfiką współczesnego rynku pracy. Uczestnicy dowiadują się jakie zawody są obecnie

najbardziej poszukiwane, na jakie będzie zapotrzebowanie w przyszłości, jak docierać do ofert pracy. Poznają wymagania pracodawców, metody selekcji i rekrutacji nowych pracowników, uczą się jak najkorzystniej dokonywać autoprezentacji i jak odpowiadać na pytania w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono łącznie szkolenia wewnętrzne dla 37 osób. Ustalono szkolenia zawodowe dla wszystkich grup objętych projektem oraz poddano te osoby badaniom lekarskim pod kontem ich zdolności do przeszkolenia zawodowego; prowadzono monitoring.

W roku 2005 do czterech grup szkoleniowych przystąpiło 40 osób długotrwale bezrobotnych, powyżej 24 miesięcy: /w tym 7 osób z uzależnieniem od alkoholu/ 24 kobiety i 16 mężczyzn. Szkolenie wewnętrzne ukończyło 37 osób, w przypadku 3 osób, które zrezygnowały już po podpisaniu kontraktów wszczęliśmy postępowanie związane ze zwrotem kosztów. Zgodnie z planem w trakcie szkoleń wewnętrznych udzielono wsparcia w zakresie poradnictwa zawodowego, psychologicznego i prawnego, wypłacono należne dodatki szkoleniowe.

Szkoleniami zawodowymi planowano objąć 30 osób, które ukończyły szkolenia wewnętrzne /bez beneficjentów z IV grupy szkoleniowej, która kończy szkolenie wewnętrzne w 2006 roku./ Ostatecznie szkolenia zewnętrzne rozpoczęło 27 osób.

Były to między innymi szkolenia na temat:

- „Księgowość od podstaw do samodzielnego księgowego”,
- „Kurs spawania”,
- „Artystyczne układanie kwiatów”,
- „Prawo jazdy kategorii C + E”,
- „Kurs komputerowy MS Access, Excel dla zaawansowanych”,
- „Kurs pilotów wycieczek”.

Beneficjenci z IV grupy rozpoczną szkolenia zewnętrzne w I kwartale 2006r. Powyższe wyniki nie odbiegają od przyjętych założeń projektu.

W trakcie realizacji zajęć szkoleniowych przewidzianych projektem uczestnicy przyswoili wiedzę dotyczącą zdrowego i satysfakcjonującego funkcjonowania w społeczeństwie, nabyli większe umiejętności społeczne, w tym wyrażania uczuć, komunikowania potrzeb, większej wiary w siebie, wyższej samooceny, większej umiejętności określania celów życiowych, odpowiedzialności za własne decyzje. Powyższe monitorowane było poprzez przeprowadzenie ankiet oceniających wypełnianych przez beneficjentów po zakończeniu szkolenia wewnętrznego. Uzyskane wyniki kształtują się następująco w poszczególnych obszarach tematycznych:

- wzrost umiejętności komunikacyjnych, świadomości potencjałów i ograniczeń - średnia ocen 4,46%;
- wzrost samooceny i pewności siebie poprzez wgląd we własne potencjały i mocne strony oraz naukę autoprezentacji i konstruktywnych sposobów rozwiązywania problemów i podejmowanych decyzji - średnia ocen 4,38%;
- wzrost motywacji beneficjentów do zmiany swojego statusu społecznego poprzez aktywne poszukiwanie pracy - średnia ocen 4,66%.

Wśród 35 osób biorących udział w ankiecie zawierającej pytanie: czy szkolenie pomoże Ci w poszukiwaniu pracy?, odpowiedzi twierdzącej udzieliło 30 osób. Pozostałe 5 osób odpowiedziało „nie wiem”.

W chwili obecnej 5 osób biorących udział w programie podjęło pracę, 2 osoby rozpoczęły działalność gospodarczą.

W roku 2006 działania wynikających z zapisów projektu będą kontynuowane.

Całkowite planowane koszty realizacji projektu wynoszą **909.023,00 zł**, z tego do końca grudnia 2005r. wydatkowano kwotę **337.350,00 zł**.

3. PROGRAM WOLONTARIAT

Program „Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej” realizowany jest od 5 lat. Jego głównym celem jest przede wszystkim zaspokajanie potrzeb osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału tkwiącego w społeczności lokalnej.

W 2005r w realizacji w/w programu brało udział **129 wolontariuszy**, z czego 72 osoby wcześniej nie współpracowały w tym zakresie z OPS. Wolontariusze udzielali wsparcia przede wszystkim osobom starszym, niepełnosprawnym, bezrobotnym oraz dzieciom w ramach „Pogotowia lekcyjnego”. Wolontariusze współpracowali również z Ośrodkami Wsparcia, organizacjami pozarządowymi oraz Domem Dziecka.

POMOC WOLONTARYSTYCZNA W OŚRODKACH WSPARCIA ORAZ ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH.

W 2005r z Ośrodkami Wsparcia działającymi w ramach OPS współpracowało łącznie 33 wolontariuszy. Średni czas pracy w tygodniu każdego wolontariusza wynosił ok. 2 godzin tygodniowo.

Wolontariusze wspierający placówki OPS w istotny sposób współuczestniczyli w realizowanych celach i zadaniach poszczególnych Ośrodków Wsparcia.

Do zadań wolontariuszy realizowanych w omawianym okresie należały między innymi:

- pomoc w terapii zajęciowej,
- pomoc w zajęciach rehabilitacyjnych i gimnastycznych,
- prowadzenie rozmów wspierających,
- pomoc podczas zajęć dla Grupy Wsparcia Osób Chorych na Alzheimerera
- prowadzenie zajęć z języka angielskiego dla osób bezrobotnych klientów Klubu Pracy i seniorów ze Środowiskowego Ośrodka Wsparcia nr 2,
- pomoc w pisaniu dokumentów aplikacyjnych osobom bezrobotnym,
- nauka podstawowej obsługi komputera dla osób bezrobotnych,

Ponadto dziesięciu wolontariuszy wspierało działalność Domu Dziecka przy Al. Zjednoczenia, dwóch wolontariuszy skierowano do Klubu Środowiskowego dla Młodzieży prowadzonego przez Stowarzyszenie Przywrócić Dzieciństwo im. Dziadka Lisieckiego.

POMOC WOLONTARYSTYCZNA W RAMACH POGOTOWIA LEKCYJNEGO.

W 2005r kontynuowano również zajęcia prowadzone przez wolontariuszy w ramach „Pogotowia lekcyjnego”, których celem była pomoc w nauce oraz wyrównywanie braków szkolnych u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

W 2005r pomocy w ramach „Pogotowia lekcyjnego” udzielało **33** wolontariuszy. Odbyło się 50 spotkań. Z w/w pomocy korzystało ogółem 23 uczniów.

INDYWIDUALNA POMOC WOLONTARYSTYCZNA.

Poza w/w formami wsparcia wolontariusze udzielali także indywidualnej pomocy klientom Ośrodka. Zadania realizowane przez wolontariuszy na rzecz klientów indywidualnych to przede wszystkim:

- prowadzenie rozmów wspierających,
- indywidualna pomoc dzieciom w nauce,
- organizowanie czasu wolnego,
- pomoc podczas terapii indywidualnej dzieciom niepełnosprawnym,
- nauka emigrantów języka polskiego

W 2005r z klientami indywidualnie współpracowało 23 wolontariuszy.

W ramach Programu Wolontarystycznego w 2005r odbyło się 7 spotkań wolontariuszy. Niektóre ze spotkań były wyjątkowe, gdyż towarzyszył im niepowtarzalny klimat i charakter. Podczas spotkań prowadzone były również zajęcia mające na celu poprawę komunikacji pomiędzy wolontariuszem a klientem, zwiększenie asertywności wolontariusza, a także ćwiczenia na „poznanie samego siebie”.

W grudniu 2005 współorganizowano Międzynarodowy Dzień Wolontariusza pod hasłem „**Wolontariat źródło siły i inspiracji**”. W imprezie wzięło udział około 220 wolontariuszy z organizacji i instytucji z terenu Bielan. Wręczono 78 wyróżnień indywidualnych oraz 4 wyróżnienia grupowe.

W roku ubiegłym opracowano nowy program „Wolontariat w OPS”, która zakłada rozszerzenie możliwości pracy wolontarystycznej o organizacje pozarządowe i inne instytucje działające na terenie Dzielnicy Bielany. Program ten ma na celu nadanie bardziej profesjonalnego charakteru działaniom ochotniczym rozproszonym w różnych miejscach polegającym na ukierunkowanej rekrutacji, odpowiednim doborze i szkoleniu wolontariuszy. Program zmierza również do propagowania pracy wolontarystycznej w organizacjach i instytucjach (szpitale, szkoły, domy dziecka) działających na terenie Dzielnicy Bielany.

IX. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW WSPARCIA PROWADZONYCH PRZEZ OPS

I. ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

W ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy: Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 dla osób upośledzonych umysłowo oraz Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 dla osób chorych psychicznie

1. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY NR 1

Działania podejmowane w ramach pracy ŚDS nr 1 są kierowane do dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin i są ukierunkowane przede wszystkim na:

- podtrzymywanie posiadanych przez podopiecznych umiejętności życiowych i ich rozwój,
- przeciwdziałanie postępującej regresji,
- działania zmierzające do poprawy funkcjonowania i jakości życia podopiecznych poprzez rozwijanie ich umiejętności, zdolności i zainteresowań, wskazywanie możliwości rozwoju i samorealizacji w zależności od predyspozycji, uzdolnień i preferencji.
- współpracę z rodzinami osób niepełnosprawnych w formie udzielania wsparcia specjalistycznego oraz organizacyjnego, jak również wypracowania wspólnej koncepcji rehabilitacji dostosowanej do indywidualnych możliwości uczestników

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW

W 2005r. uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy nr 1 było 45 osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym ponad 70% legitymowało się znacznym stopniem niepełnosprawności lub dawną I grupą inwalidzką.

Struktura uczestników z uwagi na ich **stopień niepełnosprawności**

Stopień niepełnosprawności wg. orzeczenia o niepełnosprawności	Ilość osób
Znaczny (odpowiednik I grupy)	35
Umiarkowany (odpowiednik II grupy)	10
Lekki (odpowiednik III grupy)	---

Wśród uczestników przeważały osoby z umiarkowanym stopniem upośledzenia umysłowego

Strukturę uczestników z uwagi na **stopień upośledzenia umysłowego**

Stopień upośledzenia umysłowego	Ilość osób
lekki	7
umiarkowany	20
znaczny	8
głęboki	10

U osób korzystających ze wsparcia ŚDS upośledzeniu umysłowemu towarzyszy wiele schorzeń współistniejących, wśród których przeważa mózgowie porażenie dziecięce oraz epilepsja.

Uczestnikami ŚDS były osoby w wieku od 20-tu do 50-ciu lat, w tym ponad 60% stanowiły osoby w wieku 20-30 lat.

Struktura uczestników z uwagi na wiek i płeć

Przedział wiekowy	Ilość osób		
	Kobiety	mężczyźni	suma
20 - 30 lat	12	16	28
31 - 40 lat	6	5	11
41 - 50 lat	2	4	6
	20	25	45

Zdecydowana większość osób zamieszkuje oraz pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z obojgiem bądź z jednym z rodziców.

FORMY ZAJĘĆ

Podstawowymi formami pracy z uczestnikami ŚDS były: terapia zajęciowa, rehabilitacja ruchowa, zajęcia muzyczne, plastyczne, z zakresu promocji zdrowia i inne. Ponadto organizowane były liczne wycieczki, spotkania, imprezy okolicznościowe.

We wrześniu 2005 roku w Ośrodku Rekreacyjno - Wypoczynkowym „Krywań” w Murzasichlu dla uczestników ŚDS został zorganizowany turnus rehabilitacyjny.

Wśród wielu różnorodnych zajęć prowadzonych w ŚDS Nr 1 można wymienić między innymi:

- zajęcia plastyczne w tym: rysunek, malowanie na szkle, malowanie w plenerze oraz nowo wprowadzone zajęcia ceramiczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności, w tym: zajęcia komputerowe, fotograficzne, fryzjerskie, ogrodnicze, kulinarne,
- zajęcia ukierunkowane na utrzymanie dobrej sprawności fizycznej, w tym: ćwiczenia ogólnorozwojowe, trening lekkoatletyczny, uczestnictwo w zawodach sportowych, basen i aerobik. Ponadto 2005r powołano sekcję Olimpiad Specjalnych,
- zajęcia turystyczno- rekreacyjne takie jak spacer, wycieczki, seanse w jaskini solnej
- zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym: umiejętność dokonywania prostych zakupów, załatwiania prostych spraw urzędowych, trening higieniczny, trening interpersonalny. Prowadzono zajęcia psychologiczne, mające na celu kształtowanie wizerunku osoby niepełnosprawnej adekwatnie do wieku i płci :*„Jestem kobietą – jestem mężczyzną”*,
- zajęcia integracyjne: świetlicowe, muzyczne, teatralne, zebrania społeczności

Uczestnicy ŚDS nr 1 byli organizatorami wielu uroczystości i imprez, głównie plenerowych, taneczno-muzycznych oraz okolicznościowych, w których często udział brali także uczestnicy zaprzyjaźnionych ośrodków, rodzice oraz inni zaproszeni goście. Uczestnicy brali także udział w wielu zewnętrznych imprezach integracyjnych, takich jak spartakiady, turnieje czy koncerty.

Jednym z ważniejszych elementów procesu rehabilitacji uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy była współpraca z ich rodzinami. Odbywała się ona w różnych formach indywidualnych oraz grupowych. W ramach wyżej opisywanych działań w ciągu roku odbywały się między innymi indywidualne spotkania z rodzicami, podczas których dokonywano oceny efektów postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego, jak również przedstawiano do realizacji we współpracy z rodzicami indywidualne plany postępowania.

Podsumowując wskazać należy, iż w roku 2005 poszerzono ofertę zajęć odbywających się w placówce o zajęcia ceramiczne, ogrodnicze, warsztaty manualne, rozszerzono ofertę w zakresie

zajęć psychologicznych oraz komputerowych, powołano sekcję Olimpiad Specjalnych, poprawie uległ poziom zintegrowania uczestników oraz współpraca z ich rodzinami.

2. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY NR 2

Działania podejmowane w ramach pracy ŚDS nr 2 kierowane są do osób chorych psychicznie. Placówka realizuje przede wszystkim takie cele jak:

- pomoc w powrocie do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- trening umiejętności zaspokajania swoich potrzeb,
- rozwijanie zainteresowań uczestników (stworzenie możliwości realizacji własnej ekspresji twórczej)
- przeciwdziałanie izolacji społecznej i stygmatyzacji,
- poprawa wzajemnych relacji interpersonalnych podopiecznych, a także poprawa relacji z członkami ich rodzin

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW

Placówka przeznaczona jest dla 35 osób. W roku 2005 z jej oferty skorzystały 44 osoby. Wśród uczestników ŚDS przeważają osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub dawną II grupą inwalidzką.

Struktura uczestników z uwagi na ich **stopień niepełnosprawności**

Stopień niepełnosprawności wg. orzeczenia o niepełnosprawności	Ilość osób
Znaczny (odpowiednik uczestników grupy)	14
Umiarkowany (odpowiednik II grupy)	28
Lekki (odpowiednik III grupy)	-
W trakcie uzyskiwania orzeczenia	1
Zasilek przedemerytalny	1

Wśród osób uczestniczących w zajęciach ŚDS przeważająca grupę stanowią osoby z rozpoznaniem schizofrenii paranoidalnej. Pozostałe to osoby z rozpoznaniem innych psychoz lub zespołów zaburzeń psychotycznych

Rodzaje schorzeń psychicznych wśród uczestników ŚDS

Rozpoznanie	Ilość osób
Schizofrenia paranoidalna	32
Zespół paranoidalny	2
Zaburzenia urojeniowe	3
Zaburzenia schizotypowe	2
Psychoza organiczna	1
Zaburzenia depresyjne	3
Zaburzenia schizoafektywne	1

U kilku uczestników współwystępują inne schorzenia t.j nadciśnienie tętnicze, schorzenia kostno – stawowe, dysfunkcje układu pokarmowego i inne.

Wśród uczestników przeważają osoby w wieku pow. 40 roku życia.

Struktura uczestników z uwagi na wiek i płeć

Przedział wiekowy	Ilość osób		
	Kobiety	mężczyźni	suma
18 - 25 lat	-	1	1
26 - 40 lat	2	9	11
41 - 60lat	15	13	28
powyżej 60 r.ż.	2	2	4

Większość uczestników ŚDS mieszka z rodzinami, natomiast 11 osób zamieszkuje samotnie.

FORMY ZAJĘĆ

Uczestnicy ŚDS Nr 2 brali udział w różnorodnych formach terapii zajęciowej, zajęciach rozwijających aktywność i ekspresję twórczą, zajęciach edukacyjnych a także spotkaniach, wycieczkach i imprezach okolicznościowych. Uczestnicy ŚDS brali także udział w turnusie rehabilitacyjnym w Polańczyku.

Wśród wielu różnorodnych zajęć prowadzonych w ŚDS Nr 2 można wymienić między innymi:

- zajęcia plastyczno – muzyczne, w tym: psychorysunek oraz muzykoterapia
- zajęcia rozwijające umiejętności społeczne w tym: trening podstawowych umiejętności prowadzenia rozmowy, trening rozwiązywania sytuacji trudnych, trening higieniczny, budżetowy, lekowy i psychoedukacja
- zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności, w tym: trening umiejętności technicznych, zajęcia komputerowe, kulinarne,
- zajęcia ukierunkowane na utrzymanie dobrej sprawności fizycznej, w tym: zajęcia gimnastyczne i gimnastyczno-rekreacyjne
- zajęcia turystyczno- rekreacyjne takie jak spacer, wycieczki,
- zajęcia integracyjne: świetlicowe, zebrania społeczności

Uczestnicy ŚDS nr 2 byli organizatorami wielu uroczystości oraz imprez okolicznościowych, w których często udział brali także uczestnicy zaprzyjaźnionych ośrodków. Uczestnicy brali także udział w wielu zewnętrznych imprezach integracyjnych.

Ważnym elementem działalności placówki była także współpraca z rodzinami uczestników.

Na terenie ŚDS odbywały się spotkania grupy wsparcia dla rodzin lub bliskich osób chorych psychicznie.

Podsumowując wskazać można, iż działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób chorych psychicznie ma niezwykle istotne znaczenie w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu tej grupy osób. Dzięki możliwości uczestnictwa w zajęciach uczestnicy pozostają w stałym kontakcie z terapeutami, utrzymują stały kontakt z lekarzem, co w sposób znaczący zapobiega nawrotom choroby i przeciwdziała izolacji społecznej.

II. OŚRODKI WSPARCIA DLA SENIORÓW

W ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują dwa Ośrodki Wsparcia dla Seniorów :

Ośrodek Wsparcia dla Seniorów Nr 1 przy Al. Zjednoczenia 13

Ośrodek Wsparcia dla Seniorów Nr 2 przy ul. Wrzeciono 5a

Ośrodki przeznaczone są dla osób starszych a ich działania ukierunkowane są przede wszystkim na:

- przeciwdziałanie marginalizacji i poczucia samotności
- poprawę sytuacji ekonomicznej uczestników
- utrzymanie osób starszych w dobrej kondycji fizyczno-psychicznej
- integrację osób starszych z najbliższym środowiskiem społecznym
- animowanie grup samopomocy i wolontariatu

- pomoc rodzinie w opiece nad osobą starszą
- stworzenie możliwości realizacji własnej aktywności i ekspresji twórczej.

1. OŚRODEK WSPARCIA DLA SENIORÓW NR 1

W ramach Ośrodka Wsparcia dla Seniorów Nr 1 działają:

- Oddział Dzienny
- Klub Seniora, funkcjonujący w godzinach popołudniowych, mający charakter otwarty
- Grupa wsparcia dla osób chorych na chorobę Alzheimera i ich rodzin
- Na terenie placówki wydawane są dodatkowo obiady dla klientów OPS nie korzystających z pobytu dziennego

Ośrodek stanowi również miejsce spotkań dla Koła nr 7 Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW

W 2005r ze wsparcia placówki korzystało:

- Oddział Dzienny – 37 osób
- Grupa obiadowa - 9 osób
- Klub Seniora – 126 osób
- Grupa wsparcia dla osób chorych na chorobę Alzheimera i ich rodzin – 22 osoby
- Koło nr 7 Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych liczące ok. 240 członków

Struktura uczestników Oddziału Dziennego ze względu na wiek i płeć

Przedział wiekowy	Ilość osób		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
40 – 50 lat	-	-	-
51– 60 lat	1	-	1
61 – 70 lat	5	2	7
71 – 80 lat	13	4	17
81 – 90 lat	7	2	9
91 – 100 lat	1	2	3
Razem	27	10	37

Sytuacja rodzinna uczestników

Sytuacja rodzinna	Ilość osób
Mieszkający z rodziną	9
Mieszkający samotnie	28
Razem	37

2. OŚRODEK WSPARCIA DLA SENIORÓW NR 2

W ramach Ośrodka Wsparcia dla Seniorów Nr 2 działają :

- Oddział Dzienny
- Klub Seniora, funkcjonujący w godzinach popołudniowych, który ma charakter placówki otwartej
- Na terenie placówki wydawane są dodatkowo obiady dla klientów OPS nie korzystających z pobytu dziennego

Ośrodek stanowi również miejsce spotkań dla takich grup jak:

- AK Koło Kombatantów Światowego Związku Żołnierzy „Grupa Kampinos”
- Zespół Bielańskich Animatorów Kultury przy Radzie Programowej Wydziału Kultury Dzielnicy Bielany m. st. Warszawy
- Rada Programowa Seniorów Bielańskich

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW

W 2005r ze wsparcia placówki korzystało:

- Oddział Dzienny - 41 osób
- Grupa obiadowa - 10 osób
- Klub Seniora – 198 osób
- Koło Kombatantów Światowego Związku Żołnierzy AK „Grupa Kampinos” - 30 osób
- Zespół Bielańskich Animatorów Kultury przy Radzie Programowej Wydziału Kultury Dzielnicy Bielany m. st. Warszawy liczący 50 osób

Struktura uczestników Oddziału Dziennego ze względu na wiek i płeć

Przedział wiekowy	Ilość osób		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
40 – 50 lat	-	1	1
51– 60 lat	1	-	1
61 – 70 lat	11	11	22
71 – 80 lat	11	4	15
81 – 90 lat	3	-	3
91 – 100 lat	1	-	1
Razem	27	16	43

Sytuacja rodzinna uczestników

Sytuacja rodzinna	Ilość osób
Mieszkający z rodziną	12
Mieszkający samotnie	31
Razem	43

FORMY ZAJĘĆ PROWADZONE W OŚRODKACH WSPARCIA DLA SENIORÓW NR 1 i 2

Podstawowymi formami pracy z uczestnikami Ośrodków Wsparcia dla Seniorów były przede wszystkim zajęcia ukierunkowane na utrzymanie sprawności fizycznej, podtrzymywanie aktywności społecznej oraz rozwijanie zainteresowań.. Ponadto odbyło się wiele spotkań, wycieczek oraz imprez okolicznościowych..

Wśród wielu różnorodnych zajęć prowadzonych w Ośrodku Wsparcia można wymienić między innymi:

- Zajęcia ruchowe, w tym: ćwiczenia gimnastyczne, relaksujące, gimnastyka rehabilitacyjna
- Zajęcia turystyczne: spacer, wycieczki, zabawy ruchowe
- Zajęcia komputerowe w tym: praca w edytorze tekstu i zapoznanie z Internetem
- Zajęcia teatralno-artystyczne oraz muzykoterapia
- Nauka języka angielskiego
- Biblioterapia
- Zajęcia fryzjersko-kosmetyczne

- Zajęcia plastyczne w tym praca z glina ceramiczna, masy solnej, robótki ręczne, malowanie na szkle i inne
- Zajęcia kulinarne

W okresie wakacji, podobnie jak w latach ubiegłych, uczestnicy Ośrodka brali udział we „wczasach dla seniorów” zorganizowanych w Klubie Sportowym Hutnik przy ul. Marymonckiej 42.

3.KLUB MŁODZIEŻOWY „CHOMIK”

Klub Młodzieżowy przy ul. Bogusławskiego 6a został powołany w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w czerwcu 2005 roku. Podstawą jego działania jest Program Klubu Młodzieżowego przygotowany w ramach realizacji Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień.

Działania podejmowane w ramach pracy Klubu były kierowane do młodzieży w wieku 14 – 19 lat, zamieszkującej Osiedle „Chomiczówka”. Działalność placówki w głównej mierze polegała na organizacji czasu wolnego. Praca wychowawcza koncentrowała się na zmniejszaniu ryzyka zagrożenia zjawiskami patologii społecznej i niedostosowania społecznego w następujących obszarach:

- rozwoju osobistego, kształtowania światopoglądu, budowania własnego wizerunku, pozyskania umiejętności ukierunkowanych na przygotowanie do pełnienia ról społecznych i zawodowych,
- budowania satysfakcjonujących relacji w grupie rówieśniczej, domu rodzinnym i szkole,
- zmiany niekorzystnych i szkodliwych procesów adaptacyjnych na zachowania akceptowane społecznie.

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW

Nabór młodzieży do klubu następował wielotorowo. Pracownicy klubu nawiązali kontakt z okolicznymi placówkami oświatowymi – szkołami, gdzie poinformowano pedagogów szkolnych o ofercie klubu. Odbyły się spotkania z uczniami starszych klas gimnazjum. Przeprowadzono akcję plakatową na terenie Osiedla „Chomiczówka”. Korzystano z pomocy tzw. pedagogów podwórkowych.

W 2005r ze wsparcia placówki korzystały 34 osoby, w tym: 11 dziewcząt i 23 chłopców.

Z w/w placówki korzystała młodzież w wieku:

14 – 16 lat	31 osób
17 – 19 lat	3 osoby

Wśród uczestników przeważały dzieci młodsze w przedziale wiekowym 14 – 16 lat. W w/w grupie przeważali chłopcy.

Najczęściej obserwowane oraz zgłaszane przez uczestników problemy to m.in.:

brak zainteresowania ze strony rodziców (są zapracowani, nie rozmawiają z dziećmi), zła sytuacja materialna, problemy alkoholowe rodziców, konflikty między rodzicami (awantury w domu), zachowania agresywne i wulgarne, brak empatii, początki eksperymentowania z używkami, brak znajomości podstawowych zasad higieny osobistej, niska samoocena, niewłaściwe formy spędzania czasu wolnego (wielogodzinne przesiadywanie przed komputerem), luki w podstawowej wiedzy szkolnej (słaba umiejętność czytania i nieznanie tabliczki mnożenia), kilkakrotny brak klasyfikacji do następnej klasy, wagarowanie, znaczne problemy w nauce języków obcych (nieznajomość podstaw pomimo wieloletniej nauki), nieumiejętność zorganizowania sobie czasu wolnego.

FORMY ZAJĘĆ

Wśród wielu różnorodnych zajęć prowadzonych w klubie, można wymienić m.in.:

- **zajęcia kulinarne** – uczestnicy mieli możliwość samodzielnego przygotowywania posiłków, poznali podstawowe zasady higieny przy kontakcie z żywnością, zasady estetyki podawania posiłków, jak również nauczyli się jak dokonywać podziału pracy zespołu.
- **zajęcia plastyczne** – w tym malarstwo, rysunek, wycinanki, malowanie na materiale, zajęcia z przygotowywania strojów i makijażu. Uczestnicy klubu realizowali wspólnie z Polską Akcją Humanitarną projekt plastyczny, którego tematem była ochrona środowiska – projekt wodny. Dzieci przygotowały prace plastyczne, z których 5 pojechało do Groznego do Czechenii. Z tych prac zostaną wykonane puzzle edukacyjne, które trafią do szkół w Czechenii i będą służyć do nauki o środowisku.
- **zajęcia muzyczne** – gra na instrumentach – bębny, gitara, kołatki.
- **zajęcia fotograficzne** - młodzież poznała podstawowe zasady obsługi aparatu cyfrowego i wykonywania zdjęć. Ze zrobionych przez uczestników zdjęć przygotowano wystawę pt. „Jesteśmy z stąd”, którą można było oglądać w klubie.
- **gry zręcznościowe** - w tym gra w bilard, w ping ponga, tzw. „piłkarzyki”. We wrześniu zorganizowano turniej bilardowy. Zaproszono do udziału w turnieju młodzież z Klubu Młodzieżowego z ul. Gajcego 11.
- **zajęcia teatralne** - w ramach zajęć teatralnych młodzież przygotowała przedstawienie jasełkowe, które zostało pokazane podczas klubowej wigilii.
- **zajęciach sportowe** - młodzież uczestniczyła w zajęciach na strzelnicy sportowej, kręgielni, była na ścianie wspinaczkowej, jeździła na rolkach i na rowerach, była na lodowisku i wielokrotnie na basenie,
- **zajęcia kulturalne** - wyjścia do kina, teatru, na wystawy.
- **zajęcia komputerowe** – podstawy obsługi komputera, gry.
- **zajęcia turystyczno – rekreacyjne** – spacer, wycieczki
- **zajęcia edukacyjne** – odrabianie lekcji, podnoszenie umiejętności językowych (język angielski)

Uczestnicy Klubu byli organizatorami imprez okolicznościowych m. in. zorganizowano zabawę przebierańców z okazji „Halloween”, Mikołajki oraz Spotkanie Wigilijne.

Wszystkie zajęcia w Klubie były organizowane w porozumieniu z uczestnikami tak aby młodzież czuła się współodpowiedzialna za Klub. Uczestnicy samodzielnie sprzątaли i dbali o wystrój placówki. Klub jest placówką, gdzie młodzi ludzie mogą przyjść i spędzić swój wolny czas. Mają tu miejsce na odpoczynek, mogą porozmawiać, opowiedzieć o swoich problemach. Klub jest miejscem bezpiecznym. Młodzi ludzie mogą wpływać na rzeczywistość jaką kreują wspólnie z wychowawcami. Przed podjęciem ważnych dla klubu decyzji klubowicze i wychowawcy omawiali różne warianty i demokratycznie wybierali najlepsze wyjście. Młodzież miała możliwość spotkania się z rówieśnikami i osobami dorosłymi, które gotowe były pomagać, poświęcić swój czas i znaleźć rozwiązanie w trudnych sprawach. Stworzono podstawy do prowadzenia regularnych zajęć zagospodarowujących czas wolny oraz do realizacji własnych zainteresowań.

X. DZIAŁALNOŚĆ KLUBU PRACY

Klub Pracy działa w porozumieniu z Urzędem Pracy m.st. Warszawy. Placówka mieści się w pomieszczeniach na terenie Przychodni rejonowej ul. Kleczewska 56. Zadania realizowane w ramach Klubu Pracy polegały na wspieraniu osób bezrobotnych w podejmowaniu działań mających na celu uzyskanie zatrudnienia poprzez dostarczenie wiedzy i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz zmierzały do uaktywnienia osób z największymi problemami na rynku pracy.

Z Klubu Pracy korzystała duża liczba osób długotrwale bezrobotnych a także zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. W/w osoby wymagały wzmocnienia motywacji oraz wsparcia do efektywnego i aktywnego poszukiwania pracy.

Najważniejsze cele działań Klubu Pracy :

- zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia
- przerwanie bierności i wyuczonej bezradności zawodowej i społecznej
- łagodzenie negatywnych, psychologicznych skutków pozostawania bez pracy
- zmiana mentalności osób powracających po przerwie na rynek pracy
- motywowanie do zdobywania nowych umiejętności interpersonalnych, społecznych i zawodowych

W roku 2005 z ofert Klubu Pracy skorzystało **1 760** osób.
Łącznie zanotowano **15 555** wizyt klientów.

W klubie Pracy prowadzone były zajęcia grupowe oraz indywidualne.
Z porad i zajęć indywidualnych skorzystały **332** osoby.
W zajęciach grupowych udział wzięły **193** osoby

ZAJĘCIA GRUPOWE

1. Warsztaty aktywnego poszukiwania Pracy

W roku 2005 odbyło się 7 edycji warsztatów aktywnego poszukiwania pracy, w których łącznie wzięły udział **63** osoby. Z tego **25** uczestników warsztatów podjęło pracę. Program warsztatów obejmował - 21 godzin. Zajęcia odbywały się w cyklu 6 sesji szkoleniowych. Warsztaty obejmowały wszystkie tematy proponowane przez „Program Szkolenia Klub Pracy” – Warszawa 2003- zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Celem warsztatów było nauczenie nowych zachowań na rynku pracy, jak również zmiana sposobu myślenia o sobie i swojej sytuacji przez każdego z uczestników.

2. Zajęcia aktywizacyjne

Klienci odwiedzający Klub Pracy mogą skorzystać z następujących form zajęć aktywizacyjnych dotyczących problematyki aktywnego poszukiwania pracy :

- *Aktywny na rynku Pracy* - program obejmował podstawowe informacje z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, bilans uniwersalnych umiejętności konieczny do właściwego przygotowania materiałów aplikacyjnych takich jak życiorys, list motywacyjny. W roku 2005 w zajęciach uczestniczyło **80** osób.
- *Bilans umiejętności zawodowych-rozmowa kwalifikacyjna* – program obejmował przygotowanie bilansu własnych umiejętności, zapoznanie się z uniwersalnymi umiejętnościami koniecznymi do właściwego przygotowania dokumentów aplikacyjnych i skutecznego zaprezentowania się podczas rozmowy kwalifikacyjnej. W roku 2005 w zajęciach uczestniczyło **80** osób.

3. Zajęcia grupowe wspierające aktywność dla kobiet poszukujących pracy. Uczestniczki grupy wspólnie pracowały nad poszukiwaniem konstruktywnych rozwiązań swoich trudności związanych z pozostawaniem bez pracy i wynikających z nich problemów osobistych, nad wzmocnieniem poczucia własnej wartości, sposobami radzenia sobie ze stresem. Z zajęć grupowych wspierających aktywność dla kobiet poszukujących pracy w roku 2005 skorzystały **22** kobiety.

4. Zajęcia z języka angielskiego. Zajęcia z języka angielskiego miały na celu zdobycie, przez osoby bezrobotne, podstaw porozumiewania się w języku obcym i nabycie umiejętności komunikacyjnych

niezbędnych do podjęcia pracy za granicą. Zajęcia prowadzone były przez wolontariuszki z wymaganymi kwalifikacjami. W zajęciach wzięło udział łącznie **28** osób.

POMOC INDYWIDUALNA

1. Poradnictwo psychologiczne i zawodowe. W Klubie Pracy prowadzone jest poradnictwo psychologiczne i zawodowe obejmujące m.in. udzielanie wsparcia w kryzysowej sytuacji związanej z utratą pracy, problemami określenia własnej tożsamości po utracie pracy itp., określanie predyspozycji zawodowych uwzględniających indywidualne możliwości osobowościowe, planowanie indywidualnej ścieżki zawodowej, wzmocnienie potencjału możliwości osobowościowych (poczucia własnej wartości, samooceny), indywidualne przygotowanie do właściwej autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej. W ramach Klubu Pracy udzielono porad indywidualnych (psychologicznych oraz z zakresu doradztwa zawodowego) dla **283** osób.

2. Zajęcia z zakresu podstawowych umiejętności obsługi komputera i korzystania z Internetu. Celem zajęć było zapoznanie uczestników z podstawową obsługą komputera i wykorzystaniem Internetu do zdobywania informacji o miejscach pracy. Z zajęć indywidualnych dotyczących podstawowej obsługi komputera skorzystało **87** osób.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Gielda Pracy

Podobnie jak w latach ubiegłych również w 2005r we współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Dzielnicy Bielany i Urzędem Pracy m.st. Warszawy zorganizowana została Gielda Pracy, która odbyła się w Kościele pod wezwaniem Św. Zygmunta w dniu 09.VI.2005r. Głównym celem zorganizowanej gieldy było umożliwienie osobom poszukującym Pracy bezpośredniego kontaktu z pracodawcami i firmami szkolącymi, zapoznanie potencjalnych pracowników z wymaganiami pracodawców, a także promocja środowiska lokalnego Bielany wśród pracodawców. W gieldzie udział wzięło **36 wystawców**. Szacuje się, iż w gieldzie pracy wzięło udział **650 osób bezrobotnych**.

Gieldzie towarzyszyły zorganizowane przez nas prezentacje multimedialne:

- „Eures - europejski rynek pracy” – zaprezentowana przez asystentkę „Eures”.
- „Jak odnieść sukces – sztuka aktywności? ” - zaprezentowana przez trenerkę biznesu, która w wyniku działań Lidera Klubu, nieodpłatnie wygłosiła prezentację.

2. Konferencja

Zespół Klubu Pracy uczestniczył w przygotowaniach do konferencji pt. „Inicjatywy na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta stołecznego Warszawy” organizowanej przez Urząd Pracy m.st. Warszawy i Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy, która odbyła się w dniu 16.11.2005r. Do udziału w tej konferencji pozyskano **80** lokalnych pracodawców.

Poza opisanymi wyżej formami wsparcia, w ramach Klubu Pracy osoby bezrobotne miały możliwość korzystania z codziennych ofert prasowych, telefonu, Internetu oraz porad pracowników. Wszelkie działania podejmowane w Klubie Pracy zmierzały do ułatwienia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy znalezienia zatrudnienia. Efektem działalności Klubu Pracy jest podjęcie stałej bądź okresowej pracy przez **360** uczestników Klubu. Ponadto zgodnie z umową zawartą między Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania Miasta, a Dzielnicą Bielany m.st. Warszawy, Klub Pracy wytypował osoby bezrobotne do wywozu liści oraz masy zielonej z terenu placówek i złobków Dzielnicy Bielany. W okresie X-XII. 2005 r. – w pracach przy wywozie liści i masy zielonej wzięło udział **6** osób.

XI INNA DZIAŁALNOŚĆ

1. DZIAŁANIA O CHARAKTERZE LOKALNYM PODEJMOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI BIELAN

Podobnie jak w latach ubiegłych również w roku 2005 Ośrodek Pomocy Społecznej, poza świadczeniem pomocy osobom potrzebującym, realizacją świadczeń rodzinnych oraz zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, starał się również inicjować oraz współorganizować wiele imprez o zasięgu ogólnodzielnicowym. Głównymi celami organizowanych przedsięwzięć było wspieranie osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, profilaktyka poprzez wskazywanie akceptowanych społecznie sposobów aktywności i spędzania czasu wolnego jak również integracja środowiska lokalnego. W organizacji w/w przedsięwzięć brało udział wiele instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie Bielan. Najważniejszym partnerem Ośrodka był Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia.

W roku 2005 do najważniejszych przedsięwzięć o charakterze ogólnodzielnicowym, w których Ośrodek brał udział w organizacji można zaliczyć:

- **Śniadanie Wielkanocne** dla osób starszych, samotnych - które odbyło się 24 marca 2005r w Liceum Ogólnokształcącym nr XXXIX przy ul. Lindego 20. Na śniadanie Wielkanocne zaproszonych zostało 150 osób. Każdy z uczestników otrzymał poczęstunek zgodny z polską tradycją wielkanocną oraz paczkę ze słodyczami pozyskanymi od sponsorów. Spotkaniu towarzyszył występ artystyczny uczestników Ośrodka Wsparcia z ul. Wrzeciono 5a.
- **Festyn Rodzinny „Bawmy się razem – Powitanie lata”**, który odbył się 18.06.2005 na terenie Szkoły Podstawowej Nr 53 przy ul. Rudzkiej 6. Impreza miała na celu promowanie zdrowego, bezpiecznego stylu życia, wolnego od uzależnień, zachęcenie do wspólnego rodzinnego spędzania wolnego czasu. Ośrodek zorganizował dwa stoiska z czego jedno, gdzie zostały przygotowane zabawy i gry z nagrodami dla dzieci i drugie w ramach, którego były prezentowane i promowane materiały (broszury i ulotki) z zakresu profilaktyki uzależnień.
- **Gielda Pracy** – która odbyła się w dniu 9.06.2005r w Kościele (dolnym) parafii Św. Zygmunta przy Pl. Konfederacji 55. Głównym celem giełdy było umożliwienie osobom poszukującym Pracy bezpośredniego kontaktu z pracodawcami i firmami szkolącymi, zapoznanie potencjalnych pracowników z wymaganiami pracodawców, a także promocja środowiska lokalnego Bielan wśród pracodawców. W giełdzie udział wzięło **36 wystawców**. Szacuje się, iż w giełdzie pracy wzięło udział **650 osób bezrobotnych**.
- **Bieleński Festyn Rodzinny** - który odbył się 1.10.2005 na placu u zbiegu ulic Żeromskiego i Jarzębskiego. Celem imprezy była integracja środowiska lokalnego, promocja zdrowego stylu życia oraz edukacja z zakresu profilaktyki uzależnień. Podobnie jak w czasie festynu czerwcowego przygotowano dwa stoiska – z grami i zabawami dla dzieci oraz stoisko profilaktyczne. Impreza została szerzej opisana w rozdziale dot. Programów.
- **Piknik Rodzinny połączony z Turniejem Drużyn Podwórkowych na osiedlu Wrzeciono** 23.10. 2005r. na obiektach sportowych Zespołu Szkół nr 52 przy ul. Szegedyńskiej 11 odbył się Piknik Rodzinny, którego celem była integracja środowiska lokalnego oraz zachęcenie do wspólnego spędzania czasu wolnego przez całe rodziny. Piknik został zaplanowany i zrealizowany w trzech częściach: sportowej, rekreacyjnej i kulinarnej. W pikniku wzięło udział ok.150 osób.
- **Dzień Seniora** – W 2005r uroczystość z okazji Dnia Seniora odbyła się 9.11.2005 w Kościele dolnym Św. Zygmunta przy ul. Pl. Konfederacji 55. W spotkaniu udział wzięło ok. 330 bieleńskich Seniorów, którzy wysłuchali koncertu Ireny Kwiatkowskiej oraz Tadeusza Rossa przy akompaniamencie Czesława Majewskiego. Dzięki sponsorom różnych firm, z którymi pracownicy socjalni utrzymują stały kontakt seniorzy otrzymali słodki poczęstunek oraz drobne upominki przygotowane przez PKPS. Uczestnicy koncertu brali również udział w loterii fantowej. Trzydzieści wylosowanych w loterii osób otrzymało fanty rzeczowe.

- **Dzień Wolontariusza** – który został zorganizowany 8.12.2005r. w Domu Rekolekcyjno-Formacyjnym na Bielanych przy ul. Dewajtis 3. Jego celem była przede wszystkim integracja środowiska wolontariuszy bielańskich oraz uhonorowanie ich pracy. W imprezie udział wzięło 220 wolontariuszy.
- **Spotkanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla młodzieży z bielańskich placówek opiekuńczo-wychowawczych.** W dniu 15.12.2005r. zorganizowano uroczyste spotkanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia na terenie Domu Dziecka Nr 1 przy Al. Zjednoczenia 34. Głównym celem spotkania było zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży objętej opieką placówek opiekuńczo - wychowawczych i organizacji pozarządowych. Spotkanie stwarzało także możliwość integracji organizacji pozarządowych działających na terenie Dzielnicy w obszarze pomocy rodzinie i dziecku. W imprezie udział wzięło 120 osób.
- **Spotkanie wigilijne** dla najuboższych oraz samotnych mieszkańców Dzielnicy odbyło się 23 grudnia 2005 w Liceum Ogólnokształcącym nr XXXIX przy ul. Lindego 20. Na wigilię zaproszonych zostało 150 osób. Każdy z uczestników otrzymał poczęstunek oraz paczkę żywnościową przygotowaną przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. Spotkanie uświetnił występ młodzieży z Ogniska Pracy Pozaszkolnej.
- **Wczasy dla seniorów** odbywały się w lipcu i sierpniu, na terenach Klubu Sportowego „Hutnik” przy ul. Marymonckiej 42. Odbyły się 3 turnusy, w których udział wzięło: I turnus – 75 osób, II turnus – 80 osób, III turnus – 97 osób.

Obecnie można powiedzieć, iż większość z imprez znalazła swoje stałe miejsce w lokalnej tradycji i spotyka się z szerokim zainteresowaniem ze strony społeczności Bielan.

2. GRUPY WSPARCIA

Istotnym elementem działalności OPS było inicjowanie działań samopomocowych. Grupa samopomocy zapewnia wzajemne wsparcie tym, którzy mają jakiś wspólny problem, znajduje praktyczne rozwiązania konkretnych kłopotów i umożliwia swoim członkom, na bazie wzajemnego zaufania i zrozumienia, wypracowanie metod radzenia sobie ze stresem i zmianę zachowania. Powstawanie grup wsparcia opiera się na wspólnym doświadczeniu członków, wzajemnej pomocy, wzmocnieniu poczucia własnej normalności, wymianie informacji, konstruktywnym dążeniu do wspólnych celów, pomaga zwalczać bezradność wobec problemu i budować odpowiedzialność za swoje życie.

W 2005 roku odbywały się spotkania 6 grup wsparcia.

1. **Grupa wsparcia dla osób chorych psychicznie.** Spotkania grupy odbywały się na terenie przychodni rejonowej przy ul. Kleczewskiej 56, w pomieszczeniach Klubu Pracy. Spotkania grupy wspierał psycholog i pracownik socjalny Zespołu ds. osób niepełnosprawnych. W spotkaniach udział brało **11** osób. Celem grupy była m.in. wymiana wzajemnych doświadczeń związanych z własną chorobą, ułatwienie poznania istoty choroby, stworzenie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji, zmniejszenie poczucia lęku i stygmatyzacji.
2. **Grupa wsparcia dla rodzin osób chorych psychicznie.** Spotkania grupy odbywały się na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 przy ul. Grębałowskiej 14. Grupa była prowadzona przez dwóch psychologów. W grupie uczestniczyło **20** członków rodzin osób chorych psychicznie. Byli to rodzice i rodzeństwo uczestników ŚDS, byłych uczestników lub kandydatów do placówki. Celem grupy było przybliżenie podstawowych wiadomości o obrazie klinicznym i przebiegu choroby, dzielenie się niejednokrotnie traumatycznymi przeżyciami, zwrócenie uwagi na związek przyczynowo – skutkowy przyjmowania substancji psychoaktywnych i wzrostu ryzyka wystąpienia zaburzeń psychicznych, próba obarczenia rodzin z poczucia winy związanego z wystąpieniem choroby psychicznej u jednego z jej członków, nabywanie umiejętności współdziałania rodziny osoby chorej oraz członków zespołu terapeutycznego.

- 3. Grupa wsparcia dla kobiet - ofiar przemocy.** Grupa została powołana 21 listopada 2005. Spotkania odbywały się na terenie przychodni rejonowej przy ul. Kleczewskiej 56 w pomieszczeniach Klubu Pracy. Grupa była prowadzona przez dwóch doświadczonych psychoterapeutów. W spotkaniach grupy uczestniczyło **8** kobiet. Do grupy zostały przyjęte kobiety doświadczające przemocy po odbyciu jednorazowej konsultacji. Konsultacje dotyczyły zweryfikowania motywacji do grupy, poznanie rodzaju przemocy jakiego doświadczała klientka oraz zorientowanie się w jej głównych problemach życiowych. Celem grupy była m.in. redukcja napięcia, niepokoju i niepewności, budowanie poczucia bezpieczeństwa, pomoc w nabywaniu umiejętności interpersonalnych i zachowań społecznych, wykształcenie umiejętności rozwiązywania problemów interpersonalnych i wzmacniania interakcji wśród uczestniczek grupy, uczenie się rozwiązywania codziennych problemów, uświadomienie działania „trójkąta dramatycznego” (ofiara- ratownik- prześladowca) w sytuacji przemocy, uświadomienie wpływu przemocy na dzieci oraz w jaki sposób mogą się chronić przed przemocą (nauka szukania pomocy). Grupa powstała pod koniec roku, dlatego odbyło się tylko 5 spotkań, które miały charakter integracyjny i opierały się głównie na wytworzeniu atmosfery wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa.
- 4. Grupa wspierająca aktywność dla kobiet poszukujących pracy.** Spotkania odbywały się na terenie przychodni rejonowej przy ul. Kleczewskiej 56 w pomieszczeniach Klubu Pracy. Grupę prowadziło dwóch pracowników socjalnych z Klubu Pracy. W spotkaniach grupy wzięły udział **22** kobiety. Celem grupy było omówienie sposobów radzenia sobie z codziennymi problemami, poszukiwaniem konstruktywnych rozwiązań swoich trudności związanych z pozostawaniem bez pracy i wynikających z nich problemów osobistych. dokonanie analizy niepowodzeń w poszukiwaniu pracy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem, wykształcenie zachowań asertywnych, praca nad autoprezentacją i poprawą wizerunku pod względem właściwej prezencji.
- 5. Grupa wsparcia dla młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.** Grupa funkcjonowała w okresie I – VI.2005. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie Bielańskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich ul. Żeromskiego 55/67. Grupę prowadził psycholog – terapeuta. W spotkaniach brała udział młodzież w wieku 13 – 18 lat. Celem grupy było niwelowanie ujemnych skutków wzrastania dzieci i młodzieży w rodzinach dysfunkcyjnych, wyrównywanie deficytów w rozwoju emocjonalnym i społecznym, udzielanie wsparcia emocjonalnego uczestnikom grupy oraz udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej dla ich rodzin. W ramach spotkań grupy prowadzono pracę nad konkretnymi problemami uczestników na podstawie ich doświadczeń, odreagowanie negatywnych emocji, dzielenie się własnym doświadczeniem, uczenie się konstruktywnych form radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i doświadczeniami.
- 6. Grupa wsparcia dla osób chorych na chorobę Alzheimera i ich opiekunów.** Spotkania grupy odbywały się na terenie Ośrodka Wsparcia dla Seniorów Nr 1. W okresie I-VI grupa spotykała się 1 raz w tygodniu, natomiast od września dwa razy w tygodniu. W spotkaniach, prowadzonych przez pracowników Ośrodka Wsparcia przy pomocy dwóch wolontariuszek, uczestniczyły 22 osoby. Celem spotkań było wykorzystanie potencjału, jaki daje wspólnota osób borykających się z podobnymi problemami i mających wolę dzielenia się doświadczeniami, udzielania sobie wzajemnie pomocy i oparcia. Zajęcia świetlicowe służyły odciążeniu opiekunów, dając im możliwość odprężenia. Chorzy natomiast mieli możliwość zmiany otoczenia oraz wzięcia udziału w zajęciach w warunkach zapewniających aktywność i bezpieczeństwo. Ponadto grupa miała możliwość korzystania z pełnej oferty Ośrodka - uczestnictwo w wycieczkach autokarowych, wyjścia do kina, teatru, udział w uroczystych spotkaniach z okazji świąt.

XII. PODSUMOWANIE

W 2005r Ośrodek realizował przede wszystkim zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także zadania wynikające z przepisów dotyczących świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej.

Jednym z ważniejszych problemów związanych z realizacją w/w zadań były liczne zmiany przepisów prawa. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej szczególnie trudny pod tym względem był ostatni kwartał ubiegłego roku. Dokonano wtedy znaczących zmian w ustawie o pomocy społecznej w tym m. in. zmieniono zasady ustalania dochodu stanowiącego wyrównanie świadczeń oraz zmieniono sposób ustalania wysokości świadczeń finansowych. Zmianie uległa także uchwała Rady Miasta Stołecznego Warszawy w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawa w zakresie zadań własnych gminy. Ponadto wprowadzono nowe Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej dot. specjalistycznych usług opiekuńczych.

W roku 2005 wprowadzono także nowe narzędzie pracy z klientem tj. kontrakt socjalny. Jest to narzędzie pomocne w pracy z osobami i rodzinami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej, chociaż w praktyce okazywało się nie zawsze skuteczne. W 2005 roku zawarto 109 kontraktów socjalnych.

W 2005r. nastąpiło również bardzo wiele zasadniczych zmian w przepisach dotyczących świadczeń rodzinnych, a także przyjęto nowe zadania wynikające z ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej.

Z wprowadzenia powyższych zmian wynikało wiele trudności związanych z realizacją nałożonych na Ośrodek zadań. Niedoskonałość przepisów powodowała szereg trudności interpretacyjnych. Każda kolejna zmiana przepisów najczęściej wiązała się z koniecznością wydawania znacznej liczby decyzji w krótkim okresie czasu jak również utrudniała ustalanie uprawnień do różnego rodzaju świadczeń. Powyższe stanowiło także dużą niedogodność dla świadczeniobiorców.

Nie bez trudności przebiegało postępowanie przetargowe dotyczące m.in. zakupu usług opiekuńczych dla klientów OPS. W związku z rezygnacją z dalszej realizacji umowy przez firmę świadczącą pomoc usługową, konieczne było wyłonienie kolejnego wykonawcy tej usługi co skutkowało koniecznością zmian wydanych wcześniej decyzji administracyjnych. W/w zmiany utrudniały zaplanowanie wydatków w ramach posiadanych środków.

Dodatkowo w dalszym ciągu Ośrodek borykał się z trudnościami lokalowymi związanymi ze zbyt małą liczbą pomieszczeń. Dotyczy to przede wszystkim głównego budynku Ośrodka zlokalizowanego przy ul. Przybyszewskiego 80/82, jak również pomieszczeń, w których funkcjonuje Ośrodek Wsparcia dla Seniorów Nr 1 przy Al. Zjednoczenia 13.

Pomimo w/w trudności lokalowych zaznaczyć należy, iż w roku 2005 warunki pracy poprawiły się dzięki wykonaniu pierwszego etapu remontu pomieszczeń w budynku przy ul. Przybyszewskiego 80/82. Wykonano prace remontowe na drugim piętrze i parterze budynku. Remont został wykonany częściowo ze środków będących w dyspozycji Wydziału Inwestycji a częściowo ze środków własnych OPS. Przeniesiono również Dział Uzależnień do odzyskanych i wyremontowanych pomieszczeń przy ul. Grębałowskiej 14. Zakupiono dodatkowy sprzęt komputerowy oraz nowy samochód osobowo-ciężarowy. Dzięki odnowieniu pomieszczeń stołówki OPS znacznie poprawiła się estetyka placówki oraz warunki pracy.

W roku 2006 planowana jest kontynuacja remontu głównego budynku OPS tj. pierwszego piętra.

W ramach podejmowanych działań pracownicy Ośrodka współpracowali z przedstawicielami licznych instytucji i organizacji m.in. z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, policjantami, pracownikami administracji, zakładu ubezpieczeń społecznych, służby zdrowia, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim z wydziałami Urzędu Dzielnicy, szczególnie z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia.

Poza prowadzeniem postępowań w zakresie świadczeń z pomocy społecznej, pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe w zakresie dodatków mieszkaniowych oraz świadczeń rodzinnych. Na wniosek Wydziału Spraw Lokalowych Dzielnicy Bielany oraz Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami, opiniowano szereg spraw mieszkaniowych (dotyczących zamiany mieszkań, umorzenia zaległości, umorzenia odsetek, przydziału lokalu, itp.). Na wniosek Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia przeprowadzono wywiady oraz kompletowano dokumentację w sprawach dot. uprawnień do świadczeń zdrowotnych. Na wniosek innych Ośrodków przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do alimentacji w stosunku do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Powyższe obrazują następujące dane liczbowe:

- 21 wywiadów dot. świadczeń rodzinnych (na wniosek Działu Świadczeń Rodzinnych),
- 18 wywiadów dot. dodatków mieszkaniowych (na wniosek Urzędu Dzielnicy)
- 57 wywiadów w sprawach dot. ubezpieczenia zdrowotnego
- 216 wywiadów i opinii dot. spraw mieszkaniowych (na wniosek WZL i ZGN)
- 398 wywiadów alimentacyjnych (zewnątrznych na wniosek innych OPS)

Analizując rok 2005 należy wskazać, że pomimo wielu obiektywnych trudności wszystkie zadania realizowano kierując się dobrem klientów i mając na uwadze zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb. Spotkaliśmy się z dużą przychylnością Zarządu i Rady Dzielnicy, dzięki poparciu której w ciągu roku budżetowego otrzymaliśmy dodatkowe środki na zasiłki oraz realizację dzielnicowego programu profilaktyki uzależnień.

Szczególną uwagę przykładano do stałej poprawy jakości oferowanych usług. W miarę posiadanych możliwości oraz w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb starano się także poszerzać ofertę Ośrodka.

W ramach działalności ośrodków wsparcia dla seniorów oraz dla osób niepełnosprawnych przygotowano atrakcyjną i różnicowaną ofertę zajęć, dostosowaną do potrzeb, możliwości i preferencji uczestników. Poza kontynuacją stałych form zajęć w 2005r dodatkowo wprowadzono między innymi:

- w Środowiskowym Domu Samopomocy Nr1 – uruchomiono sekcję Olimpiad Specjalnych, zajęcia ceramiczne i warsztaty manualne, zajęcia ogrodnicze oraz cykl zajęć psychologicznych mających na celu kształtowanie realnego wizerunku osób niepełnosprawnych. Nową atrakcją były również seanse w jaskini solnej.
- w Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 2 po raz pierwszy prowadzono trening umiejętności technicznych, zajęcia z zakresu wiedzy teoretycznej, rozwiązywania trudnych sytuacji jak również rozszerzono zajęcia ruchowe o gry zespołowe oraz wyjazdy rowerowe.
- w Ośrodku Wsparcia Dla Seniorów Nr 1 dotychczasową ofertę poszerzono o zajęcia z Artterapii, w ramach których odbywały się: choreoterapia, taniec terapeutyczny, dramaterapia i sztuki plastyczne (w tym z zakresu rękodzieła). Rozszerzono zajęcia relaksacyjne o TAI-CHI i jogę, wprowadzono zabiegi bioenergoterapeutyczne i masaż klasyczny wykonywany przez posiadających odpowiednie uprawnienia wolontariuszy. Wprowadzono również estezjoterapię (różnorodne zajęcia w plenerze)
- w Ośrodku Wsparcia Dla Seniorów Nr2 wprowadzono zajęcia na basenie, zajęcia z języka angielskiego oraz fototerapię (naświetlania lampą antydepresyjną)

W 2005r w ramach realizacji Programu Profilaktyki Uzależnień, na osiedlu Chomiczówka przy ul. Bogusławskiego 6a otwarto Klub Młodzieżowy. W/w placówka uzupełniła dotychczasową ofertę dla młodzieży w zakresie profilaktyki oraz zagospodarowania czasu wolnego. Utworzenie Klubu było zupełnie nowym zadaniem dla Ośrodka i mimo, że początkowo wiązało się z licznymi problemami organizacyjnymi, to w chwili obecnej Klub stał się jednym z istotnych elementów systemu wsparcia dla młodzieży. Zwiększono ofertę pomocy pozamaterialnej OPS o dodatkowe grupy wsparcia, ofertę pomocy dla sprawców przemocy oraz dodatkowego wsparcia psychologicznego dla ofiar przemocy.

W 2005r rozpoczęto także realizację „Programu integracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Program ten

stanowi istotne uzupełnienie działań skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych. Pomimo skomplikowanej procedury uzyskania oraz rozliczania przekazanych na jego realizację środków finansowych, realizowany był zgodnie z wcześniejszymi założeniami a jego kontynuacja przewidziana jest również w 2006r.

Rozpoczęto realizację wypłaty i obsługi zaliczki alimentacyjnej.

WNIOSKI I PLANY

Analizując dotychczasową działalność Ośrodka zauważyć można, iż w stosunku do lat ubiegłych rozszerzeniu uległ zakres zadań pomocy społecznej. Powodowało to konieczność wprowadzania zmian organizacyjnych oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników w odniesieniu do nowych obowiązków.

Jak wynika z danych zebranych w 2005r najczęstszymi powodami ubiegania się osób lub rodzin o pomoc były: bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo.

Biorąc pod uwagę powyższe w opinii Ośrodka uzasadnione jest kontynuowanie dotychczasowych jak również podejmowanie nowych działań skierowanych przede wszystkim do osób starszych, niepełnosprawnych, bezrobotnych a także rodzin niewydolnych wychowawczo.

W 2006 roku oprócz zadań, które realizowaliśmy dotychczas, planujemy:

- rozpoczęcie postępowań wobec dłużników uchylających się od płacenia alimentów poprzez ich motywowanie i aktywizację zawodową, a nawet odbieranie prawa jazdy,
- przygotowanie następnego programu dla bezrobotnych i wystąpienie o środki na jego realizację z Europejskich Funduszy Społecznych,
- przygotowanie programu dla rodzin niewydolnych wychowawczo,
- poszerzenie oferty oparcia psychologicznego o następne grupy wsparcia,
- aktywne uczestniczenie Ośrodka w budowaniu w naszej Dzielnicy systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- rozwój pracy socjalnej w celu wyprowadzenia jak największej grupy klientów z kręgu pomocy społecznej,
- przygotowanie koncepcji działań na rzecz osób niepełnosprawnych i poprawienie współpracy z tym środowiskiem,
- promowanie idei Agencji Pośrednictwa Pracy,
- realizację we współpracy z Urzędem Pracy, finansowanych z EFS, Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy dla absolwentów,
- rozszerzenie programu pracy wolontarystycznej OPS o organizacje pozarządowe.